РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ И БИБЛИОТЕЧКЕ ПОСЛОВЕ

ИНФОРМАТИВНИ БИЛТЕН

БРОЈ ***9***

2014.

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове Управе за заједничке послове републичких органа већ више од двадесет година једном месечно објављује Информативни билтен, којим обавештава кориснике о обновљеном информационо-документационом и библиотечком фонду.

Обавештавамо кориснике да БАЗИ ПРАВНИХ ПРОПИСА Одељења за Индок и библиотечке послове Управе, која је дневно ажурна и притом бесплатна, могу приступити путем следеће интернет адресе:
http://bpp.uzzpro.gov.rs
БИЛТЕНИ у електронском облику могу се преузети на адреси:
http:// www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-bilteni.html
Целокупан библиотечки фонд може се погледати на адреси:
http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-knjige.html
Дигитална библиотека налази се на адреси:
http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html

За коришћење целокупног фонда, као и за информације о правним прописима објављеним у службеним гласилима, корисници се могу обратити Одељењу:

1. Немањина бр. 22-26,
   телефон: 3616-296, 3613-734 , 363-1620, 363-1104/лок. 1620 и 1104

   или електронски: **biblioteka@uzzpro.gov.rs**

Уредник: Смиља Богдановић, начелник Одељења
(smilja.bogdanovic@uzzpro.gov.rs)

Сарадници: Јелена Васиљевић, оператер за системе базе података
Смиљана Павков, документалиста за подршку процеса обраде правних прописа
Дејан Станојловић, оператер за системе базе података
Радмила Тубин-Михајловић, оператер припреме података
Гордана Михајловић, оператер припреме података
Гордан Горуновић, оператер за системе базе података

Компјутерска обрада: Радинка Мићовић, програмер софтверских решења и Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове

ШТАМПА:

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
Београд, Немањина 22-26

САДРЖАЈ

1. Преглед одабраних правних прописа објављених у службеним гласилима Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и града Београда

2. Списак претплата на дневне листове, службена гласила и часописе

3. Преглед садржаја нових бројева часописа

4. Преглед старих публикација

5. Преглед нових књига

6. Листа најчитанијих књига

1

ПРЕГЛЕД ОДАБРАНИХ ПРАВНИХ ПРОПИСА ОБЈАВЉЕНИХ У СЛУЖБЕНИМ ГЛАСИЛИМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ И ГРАДА БЕОГРАДА

УСТАВНОПРАВНИ И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Службени гласник Републике Србије

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије при Сталној делегацији Републике Србије при УНЕСКО у Паризу, Дарка Танасковића, Службени гласник Републике Србије бр. 99/2014

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Азербејџан, Небојше Родића, Службени гласник Републике Србије бр. 99/2014

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Индији, Владимира Марића, Службени гласник Републике Србије бр. 101/2014

Закон о оверавању потписа, рукописа и преписа, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2014

Закон о допунама Закона о судским таксама, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2014

Закон о изменама и допунама Закона о државним службеницима, Службени гласник Републике Србије бр. 99/2014

Закон о изменама и допунама Закона о државној управи, Службени гласник Републике Србије бр. 99/2014

Одлука о избору министра привреде, Жељка Сертића, Службени гласник Републике Србије бр. 94/2014

Одлука о употреби и учешћу припадника Војске Србије у мировној операцији Уједињених нација у Централноафричкој Републици (MINUSCA) и војној операцији Европске уније у Централноафричкој Републици (EUFOR RSA) у 2014. години, Службени гласник Републике Србије бр. 97/2014

Одлука о образовању Радне групе за усклађивање активности председавања Републике Србије Организацијом за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС), Службени гласник Републике Србије бр. 98/2014

Одлука о одређивању боје контролног листа за проверу исправности гласачке кутије и боје гласачких листића за гласање на непосредним изборима за чланове националних мањина, расписаним за 26. октобар 2014. године, Службени гласник Републике Србије бр. 102/2014

Одлука о образовању Одбора за организацију Самита Кине и земаља централне и источне Европе, Службени гласник Републике Србије бр. 102/2014

Правилник о посебним условима које треба да испуњава запослени који се упућује на рад у Посебну притворску јединицу и начину његовог избора пре упућивања на рад, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Решење о разрешењу Светлане Арсенић Боровнице дужности овлашћеног представника Републике Србије у Мешовитом комитету за расподелу дипломатске и конзуларне имовине из Анекса Б Споразума о питањима сукцесије, и именовању Вељка Одаловића за овлашћеног представника Републике Србије у Мешовитом комитету за расподелу дипломатске и конзуларне имовине из Анекса Б Споразума о питањима сукцесије, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Решење о разрешењу чланова Комисије за утврђивање штете од елементарних непогода, Лазара Крстића и др Душана Вујовића и именовању чланова Комисије за утврђивање штете од елементарних непогода, др Душана Вујовића и Жељка Сертића, Службени гласник Републике Србије бр. 97/2014

Решење о престанку дужности председника српског дела Међународног југословенско-руског комитета за трговину, економску и научно-техничку сарадњу, проф. др Милана Бачевића, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Решење о именовању председника српског дела Међународног југословенско-руског комитета за трговину, економску и научно-техничку сарадњу, Ивице Дачића, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Решење о именовању председника српског дела Мешовите међувладине комисије за трговину и економску сарадњу са Народном Републиком Кином, проф. др Зоране Михајловић, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Решење о разрешењу чланова Комисије за координацију процеса трајне интеграције избеглица, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Решење о именовању председника и чланова Комисије за координацију процеса трајне интеграције избеглица, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Решење о разрешењу председника и чланова Савета Координационог тела за процес приступања Републике Србије Европској унији, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Решење о именовању председника и чланова Савета Координационог тела за процес приступања Републике Србије Европској унији, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Решење о разрешењу председника Преговарачке групе за социјалну политику и запошљавање Координационог тела за процес приступања Републике Србије Европској унији, Чикош Ласла, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Решење о именовању председника Преговарачке групе за социјалну политику и запошљавање Координационог тела за процес приступања Републике Србије Европској унији, др Ненада Иванишевића, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Решење о именовању председника и чланова Управног одбора Фонда за развој Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 102/2014

Решење о обустави од извршења Упутства за поступање адвоката током протеста упозорења са обуставом рада од 17. 09. 2014. године, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Закључак Владе Републике Србије о именовању др Душана Вујовића, за гувернера Републике Србије у Групацији Светске банке, и др Расима Љајића, за заменика гувернера Републике Србије у Групацији Светске банке, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Закључак Владе Републике Србије о именовању др Душана Вујовића, за гувернера Републике Србије у Европској банци за обнову и развој, и Жељка Сертића, за заменика гувернера Републике Србије у Европској банци за обнову и развој, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Правила о раду бирачких одбора за спровођење непосредних избора за чланове националних савета националних мањина, Службени гласник Републике Србије бр. 98/2014

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Словеније о размени и узајамној заштити тајних података, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању Безбедносног споразума између Владе Републике Србије и Савета министара Босне и Херцеговине, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније о размени и узајамној заштити тајних података, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању Споразума између Републике Србије и Чешке Републике о размени и узајамној заштити тајних података, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Сједињених Америчких Држава у вези са безбедносним мерама за заштиту тајних војних података, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању Споразума о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Црне Горе у контексту приступања Европској унији, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Швајцарског федералног савета о бављењу плаћеним послом чланова породице чланова дипломатских мисија, конзуларних представништава и сталних мисија при међународним организацијама, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Обавештење о датуму ступања на снагу Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о војној сарадњи, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о изменама Одлуке о оснивању Службе за управљање људским ресурсима, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 34/014

ФИНАНСИЈЕ И ПРИВРЕДА

Службени гласник Републике Србије

Закон о промету непокретности, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2014

Закон о измени и допуни Закона о платама државних службеника и намештеника, Службени гласник Републике Србије бр. 99/2014

Закон о допунама Закона о платама у државним органима и јавним службама, Службени гласник Републике Србије бр. 99/2014

Уредба о изменама и допунама Уредбе о расподели страних дозвола за међународни јавни превоз ствари домаћим превозницима, Службени гласник Републике Србије бр. 94/2014

Уредба о утврђивању Државног програма обнове оштећених електроенергетских објеката за пренос електричне енергије, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Уредба о утврђивању Државног програма обнове телекомуникационе инфраструктуре на поплављеним подручјима, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене природног добра Бељаница–Кучај, Службени гласник Републике Србије бр. 98/2014

Уредба о изменама и допунама Уредбе о расподели страних дозвола за међународни јавни превоз ствари домаћим превозницима, Службени гласник Републике Србије бр. 98/2014

Уредба о проглашењу Специјалног резервата природе „Гоч – Гвоздац”, Службени гласник Републике Србије бр. 99/2014

Уредба о проглашењу Строгог резервата природе „Мустафа”, Службени гласник Републике Србије бр. 99/2014

Уредба о проглашењу Споменика природе „Прерасти у кањону Вратне”, Службени гласник Републике Србије бр. 99/2014

Уредба о проглашењу предела изузетних одлика „Камена Гора”, Службени гласник Републике Србије бр. 99/2014

Уредба о утврђивању Државног програма обнове јавних објеката у сектору образовања, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Уредба о општим условима за емисију и продају државних хартија од вредности на примарном тржишту, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Уредба о измени Уредбе о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Уредба о проглашењу Специјалног резервата природе „Јерма”, Службени гласник Републике Србије бр. 101/2014

Уредба о проглашењу Споменика природе „Промуклица”, Службени гласник Републике Србије бр. 101/2014

Уредба о утврђивању Државног програма помоћи пољопривредним произвођачима на поплављеним подручјима за набавку минералног ђубрива, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Уредба о измени Уредбе о утврђивању Државног програма обнове оштећених водних објеката за уређење водотока, водних објеката за заштиту од поплава, ерозије и бујица и водних објеката за одводњавање, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Одлука о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Одлука о измени Одлуке о одређивању пољопривредних и прехрамбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Одлука Проширене комисије Евроконтрола број 129 од 28. јула 2014. године о измени висине јединице рутне накнаде за Србију/Црну Гору/КФОР, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Одлука о образовању Радне групе за припрему предлога полазних основа за консолидацију пословања у јавним предузећима и другим предузећима која су од стратешког значаја, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Одлука о измени Одлуке о оснивању Одбора за управљање Апекс зајмом за мала и средња предузећа и предузећа средње тржишне капитализације, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Одлука о утврђивању стопе тромесечне премије осигурања депозита физичких лица, предузетника и малих и средњих правних лица за 2015. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 101/2014

Правилник о утврђивању плана расподеле радио-фреквенција за рад у фреквенцијским опсезима 791-821/832-862 MHz, Службени гласник Републике Србије бр. 94/2014

Правилник о методама испитивања сорте проса (Panicum miliaceum L.) ради признавања сорте, Службени гласник Републике Србије бр. 94/2014

Правилник о вођењу посебне евиденције јавнобележничких записа о уговорима о промету непокретности, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Правилник о изменама и допунама Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Правилник о измени Правилника о утврђивању Програма мера здравствене заштите животиња за 2014. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Правилник о изменама Правилника о утврђивању мера за рано откривање, дијагностику, спречавање ширења, сузбијање и искорењивање заразне болести плавог језика, као и начину њиховог спровођења, Службени гласник Републике Србије бр. 95/2014

Правилник о коначном усклађивању месечног новчаног примања, додатка за негу и новчане накнаде за време професионалне рехабилитације за 2013. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Правилник о методама испитивања сорти сточног грашка (Pisum sativum L.) и грахорице (Vicia sp. L.) ради признавања сорте, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Правилник о ближим условима за издавање и одузимање именовања за оцењивање усаглашености цистерне за транспорт опасног терета и о начину прегледа и обележавања посуда кола цистерне које се користе за транспорт опасног терета у железничком саобраћају, Службени гласник Републике Србије бр. 101/2014

Правилник о изменама Правилника о службеној легитимацији и службеном оделу фитосанитарног инспектора, као и о начину вођења евиденције о издатим службеним легитимацијама, Службени гласник Републике Србије бр. 101/2014

Правилник о преносивости броја за услуге које се пружају преко јавних мобилних комуникационих мрежа, Службени гласник Републике Србије бр. 101/2014

Правилник о начину обележавања и регистрације говеда, као и о службеној контроли обележавања и регистрације говеда, Службени гласник Републике Србије бр. 102/2014

Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за признавање, поступку признавања ознака за мирна вина и нека специјална вина са географским пореклом, као и о начину производње и обележавања мирних вина и неких специјалних вина са географским пореклом, Службени гласник Републике Србије бр. 102/2014

Правилник о изменама и допунама Правилника о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима, Службени гласник Републике Србије бр. 102/2014

Правилник о методама испитивања сорти јагодастих воћних врста, ради признавања сорте, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Решење о донесеним и повученим српским стандардима и сродним документима, Службени гласник Републике Србије бр. 94/2014

Решења о именовању извршитеља, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Закључак Владе Републике Србије о утврђивању полазних основа за доношење Националне стратегије безбедности на путевима, Службени гласник Републике Србије бр. 94/2014

Списак уписаних, односно брисаних јавних складишта из Регистра јавних складишта, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Списак стандарда из области опреме и заштитних система намењених за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Споразума о трговини и економској сарадњи између Републике Србије и Републике Тунис, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању аката Светског поштанског савеза, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Италије о узајамном регулисању међународног друмског превоза путника и ствари, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Савезне Републике Немачке о превозу путника и ствари у међународном друмском саобраћају, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању Уговора између Владе Републике Србије и Организације за образовање, науку и културу Уједињених нација (УНЕСКО) у вези са оснивањем Центра за воде за одрживи развој и прилагођавање климатским променама као Центра категорије 2 под покровитељством УНЕСКА, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању Оригиналне конвенције (1975) о оснивању Европског центра за средњорочне прогнозе времена, Оригиналног протокола о привилегијама и имунитетима Европског центра за средњорочне прогнозе времена, Протокола о изменама Конвенције о оснивању Европског центра за средњорочне прогнозе времена и Протокола о привилегијама и имунитетима Европског центра за средњорочне прогнозе времена и Конвенције о оснивању Европског центра за средњорочне прогнозе времена и Протокола о привилегијама и имунитетима Европског центра за средњорочне прогнозе времена, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџан о сарадњи у области ветеринарства, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Закон о потврђивању Споразума о зајму (Пројекат подршке Агенцији за осигурање депозита) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Конкурс за доделу средстава из Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2014. годину, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 33/2014

Службени лист града Београда

Правилник о изменама и допунама Правилника о тарифном систему у јавном линијском превозу путника на територији града Београда, Службени лист града Београда бр. 66/2014

Решење о измени Решења о утврђивању цене услуге превоза у јавном линијском превозу путника на територији града Београда, Службени лист града Београда бр. 64/2014

Решење о утврђивању Програма коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине града Београда за 2014. годину, Службени лист града Београда бр. 64/2014

Решење о измени и допуни Решења о режиму саобраћаја теретних и запрежних возила кроз Београд, Службени лист града Београда бр. 64/2014

Мере за заштиту пољопривредног земљишта на територији града Београда, Службени лист града Београда бр. 61/2014

РАДНИ ОДНОСИ, ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Службени гласник Републике Србије

Закон о измени Закона о здравственој заштити, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2014

Закон о измени Закона о здравственом осигурању, Службени гласник Републике Србије бр. 99/2014

Одлука о изменама и допунама Финансијског плана Националне службе за запошљавање за 2014. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Правилник о изменама и допунама Правилника о начину уписа медицинског средства у Регистар медицинских средстава и садржају захтева за упис

медицинског средства у Регистар медицинских средстава, Службени гласник Републике Србије бр. 101/2014

Правилник о допунама Правилника о галенским лековима који се употребљавају у хуманој медицини, Службени гласник Републике Србије бр. 101/2014

Наредба о организовању и спровођењу мере карантина, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Решење о овлашћењу за обављање послова из области заштите од зрачења, Службени гласник Републике Србије бр. 101/2014

Закључак о утврђивању Националног акционог плана запошљавања за 2015. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 101/2014

Листа о допуни Листе лекова који се издају без рецепта и који се могу рекламирати у средствима јавног информисања, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Обавештење о датуму ступања на снагу Споразума о социјалној сигурности између Републике Србије и Канаде и Административног договора између Министарства рада, запошљавања и социјалне политике и Министарства за људске ресурсе и стручни развој за спровођење Споразума о социјалној сигурности између Републике Србије и Канаде, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 9/2014

Закон о потврђивању Споразума између Републике Србије и Мађарске о социјалној сигурности, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2014

Службени лист града Београда

Решење о измени Решења о образовању комисија за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке детету и ученику, Службени лист града Београда бр. 67/2014

ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКА, КУЛТУРА И ФИЗИЧКА КУЛТУРА

Службени гласник Републике Србије

Закон о изменама и допунама Закона о високом образовању, Службени гласник Републике Србије бр. 99/2014

Одлука о утврђивању Комплекса Пољопривредне школе „Др Ђорђе Радић” у Краљеву за просторно културно-историјску целину, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Одлука о утврђивању локалитета Црквине у Стублинама за археолошко налазиште, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Одлука о утврђивању Ранохришћанске гробнице са Христограмом у Јагодин мали у Нишу за археолошко налазиште, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Одлука о утврђивању локалитета Дрење на Руднику за археолошко налазиште, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Одлука о утврђивању порте Цркве Успења Пресвете Богородице у Бељини код Чачка за археолошко налазиште, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Решење о додели националног спортског признања спортисти Вањи Мандић за освојену бронзану медаљу на Европском првенству у олимпијском спорту – џудо, одржаном у Београду 2006. године, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Решење о давању сагласности на кандидатуру Кик бокс савеза Србије за организовање Светског сениорског првенства у кик боксу 2015. године у Београду, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Решење о додели националног спортског признања спортисти Драженку Митровићу за освојену сребрну медаљу на Параолимпијским играма, у параолимпијском спорту – атлетика, параолимпијској спортској дисциплини – бацање диска, одржаним у Пекингу, у Кини, 2008. године, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Хоризонт 2020 – оквирном програму за истраживање и иновације (2014–2020), Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 9/2014

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Конкурс за финансирање и суфинансирање националних савета националних мањина у области основног и средњег образовања у АП Војводини за 2014. годину, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 32/2014

Службени лист града Београда

Одлука о измени и допуни Одлуке о мрежи основних школа у Београду, Службени лист града Београда бр. 61/2014

Одлука о допуни Одлуке о мрежи основних школа у Београду, Службени лист града Београда бр. 66/2014

Правилник о одобравању и финансирању програма којима се остварују потребе и интереси грађана у области спорта у Београду, Службени лист града Београда бр. 45/2014

РАЗНО

Службени гласник Републике Србије

Индекси потрошачких цена за август 2014. године, Службени гласник Републике Србије бр. 100/2014

Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и доприноса по запосленом исплаћеним у августу 2014. године, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Допуна јавнобележничке тарифе, Службени гласник Републике Србије бр. 103/2014

Службени лист града Београда

Показатељ раста потрошачких цена у јуну 2014. године, Службени лист града Београда бр. 63/2014

Показатељ пада потрошачких цена у јулу 2014. године, Службени лист града Београда бр. 67/2014

2

СПИСАК ПРЕТПЛАТА НА ДНЕВНЕ ЛИСТОВЕ, СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА И ЧАСОПИСЕ ЗА ПОТРЕБЕ БИБЛИОТЕКЕ УПРАВЕ У 2014. ГОДИНИ

ДНЕВНИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ

1.	АЛО
2.	БЛИЦ
3.	ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ
4.	ВРЕМЕ
5.	ДАНАС
6.	ИНФОРМЕР
7.	КУРИР
8.	НАШЕ НОВИНЕ: глас слободне Србије
9.	НЕДЕЉНИК
10.	НИН
11.	ПЕЧАТ
12.	ПОЛИТИКА

СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА

1.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ
3.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АП ВОЈВОДИНЕ
4.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА

СТРУЧНИ ЧАСОПИСИ

1.	ГЕРОНТОЛОГИЈА: часопис Геронтолошког друштва Србије
2.	КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ: лист за књижевност и друштвена питања
3.	НАЦИОНАЛНА РЕВИЈА СРБИЈА
4.	PC PRESS
5.	ПРАВНА ПРАКСА: часопис за примену прописа

ОСТАЛЕ СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

1.	БИЛТЕН ЈАВНИХ ФИНАНСИЈА
2.	БИЛТЕН РЕПУБЛИЧКОГ ЈАВНОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА
3.	БИЛТЕН РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ
4.	БИЛТЕН УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
5.	МЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД
6.	САОПШТЕЊА РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ

3

ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА НОВИХ БРОЈЕВА ЧАСОПИСА

Sadržaj

Surface Pro 3: Jedan za sve

Pavle Peković

Surface Pro su u prvi mah smatrali ekvivalentom „zeca" koji na velikim takmičenjima treba da povuče trkače napred, prema boljim rezultatima, da bi se potom povukao iz trke. Sada se vidi da Microsoft ozbiljno računa na ovu malu, univerzalnu mašinu, a treća generacija Surface-a pretenduje na poziciju vašeg jedinog računara.

58

Aktuelno

KOMENTAR

Privatni poslovni PC 8
Branislav Mihaljev

Najpre smo počeli da nosimo posao kući, a sada donosimo kuću na posao, mešajući poslovne podatke s privatnim. Sve to ne predstavlja problem... dok se stvari ne iskomplikuju.

KOMENTAR

"Rad" od kuće 10
Jovana Vukić

Vesti 12
Jovana Milićević

Foto-konkurs 24
Jovana Milićević

Majica za selfie, kamera za selfie, aplikacija za selfie... Trend pravljenja autopotreta nenjava, pa su oni bili i tema našeg letnjeg foto-konkursa. Upoznajte pobednike...

Intervju: Alan Albulj 108
Marko Herman

PC PRESS
#213 / September 2014

Prvi pogled

Samsung S klasa tableta 28
Michael Peuckert

Samsung je ekskluzivnim dizajnom, odličnom tehnikom i finim ekranom pokušao da bolje opremi novu seriju *Galaxy Tab S*, a samim tim i obnovi njen identitet. Pa da pogledamo...

SSD od 1 TB, hard-disk od 6 TB 31
Bojan Stanojević

LG G3: Izvan granica poznatog svemira 32
Voja Gašić

Sony Action Cam HDR-AS100V 36
Voja Gašić

Sony HDR-MV1: Ručni čuvar uspomena 38
Radovan Bibić

Samsung Galaxy S5 mini 40
Radovan Bibić

Lumia 930: Veličina jeste bitna 42
Bernd Theiss

Sony Alpha 5000 44
Bojan Stanojević

Galaxy K Zoom: Kamera dominira 45
Radovan Bibić

CyberShot DSC-HX400V: Pogled u daljinu 46
Bojan Stanojević

APC stabilizator 47
Boris Stanojević

Kingston HyperX Fury 47
Nebojša Todorović

Qnap TS-451: Računar uz televizor 48
Dejan Ristanović

ASUS MEMO Pad 7: Jesenje šarenilo 50
Nebojša Todorović

Tesla L7: Jeftino, kvalitetno, domaće 52
Radovan Bibić

Uslužni programi 54
Jovan Bulajić

GIZMODROM

Samsung Gear 2: Pamet na ruci 56
Branko Nikitović

Iako najavljivan, *Gear 2* je iznenadio mnoge time što se pojavio svega pola godine posle „prvenca". Uz zadržavanje starih i dodavanje nekolicine novih funkcija, sada čak postoje dve verzije. Pogledajmo detaljnije ovaj pametni sat i zapitajmo se da li je postigao cilj.

pc.biz

Veliki IT u malom preduzeću 62
Milan Bašić

Printec: Websense DLP za osiguravajuću kuću 66
Jovana Kojić

GoPro HR: Briga o kadrovima 68
Milan Bašić

Cena neupravljanja informacionim sistemima 70
Miodrag Ranisavljević

Autodesk pretplata 74
Dejan Stelkić

pc.edu

Od znanja do sertifikata 76
Marko Herman

Eccentrix obuka 78

ITAcademy: Međunarodna sertifikacija 80

Iz prakse

Lažni memorijski kapacitet 82
Branislav Bubanja

Komunikacije

Mrežna neutralnost 86
Stevan Josimović

Archos: Plavi zub upravlja kućom 88
Jan Fleischmann

D-Link: Kuća u oblaku 90
Dejan Ristanović

Vucomm: Bezbednost na klik 92
Nebojša Prijić

Dajte pravu šansu svom biznisu 94
Predrag Milićević

Svet iza kulisa: Internet i istina o zdravoj ishrani 96
Maja Petrović

Internet vodič 98
Ladislav Struharik

Tehnovizija

Povezani auto 100
Oliver Stauch

Spreman za budućnost ili za beskrajno servisiranje? U kom automobilu najbolje rade tehnologije povezivanja, Interneta i umrežavanja sa smartfonom? Predstavljamo rezultate velikog *User Experience* testa.

Surfovanje u plićaku 104
Voja Antonić

Odabrani bajtovi 110
Ladislav Struharik

Vedra strana 114

PC Press

Izdavač
PC PRESS, d.o.o.
Osmana Đikića 4, 11108 Beograd 12,p. fah 47,
N 44° 48.994', E 20° 28.800'

Redakcija: 011/2765-533 i 069/2187-742
Marketing: 011/2080-220
Fax: 011/2752-480
Mail: pc@pcpress.rs,
Web: www.pcpress.rs
Tekući račun: 205-9547-62

Direktor
Vesna Čarknajev

Glavni i odgovorni urednik
Dejan Ristanović

Zamenik glavnog urednika
Voja Gašić

Izvršni urednik
Bojan Stanojević

Urednica sajta
Jovana Milićević

Urednici
Milan Bašić, Jovan Bulajić, Vladimir Cerić, Bojan Stojanović i Ladislav Struharik

Marketing
Andrijana Maksimović, Aleksandra Cvjetić, Olga Žarković i Damijan Jović

Plasman i fotografije autora
Nenad Veljković

Redaktori
Tatjana Zotović i Jevrem Živanović

Dizajn i DTP
Vojislav Simić i Andrija Ćeranić

Web administrator
Milan Basrak

Pretplata
Nevenka Gašić

Distribucija
Color Media distribucija, Novi Sad

Štampa
Color Print, Novi Sad

Stalni stručni saradnici
Voja Antonić, Nenad Batoćanin, Branislav Bubanja, Dražen Dotlić, Branko Đaković, Đorđe Grujić, Marko Herman, Stevan Josimović, Miljan Jovanović, Zoran Kehler, Vesna Knežević, Kristijan Lazić, Jovan Marić, Nikola Marković, Branislav Mihaljev, Majkl Mijatović, Mladen Mijatović, Vesna Milošević, Dragan Mitraković, Branko Nikitović, Pavle Peković, Bojan Petrović, Jelica Protić, Nebojša Prijić, Jelena Rupnik, Miloš Stamenković, Darko Staničić, Boris Stanojević, Aleksandar Šušnjar, Berislav Todorović, Nebojša Vasiljević, Nadežda Veljković, Jovana Vukić i Sava Zdravković

layar
INTERAKTIVNA ŠTAMPA

Preuzmite besplatnu Layar aplikaciju

Skenirajte stranu sa znakom Layar

Otkrijte interaktivni sadržaj

PC PRESS

Copyright © PC Press, 2014.

DOSTUPNO U DIGITALNOM FORMATU
www.novinarnica.net

CIP - Katalogizacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd 004
PC : Personal computers : časopis za profesionalnu primenu računara / glavni i odgovorni urednik Dejan Ristanović. - 1995, br. 1 - Beograd (Osmana Đikića 4) : PC Press, 1995 - (Novi Sad: Color Print). - 29 cm
Mesečno. = PC. Personal computers

COBISS.SR-ID 11164175 ISSN 0354-690X, COBISS.SR.ID 11164175

ПРАВНА ПРАКСА, часопис за примену прописа www.pravnapraksa.co rs
Београд, септембар 2014. БРОЈ 9/2014

Издавач: LIBER, Београд
Главни и одговорни уредник: МИЛОРАД ДОБРИЈЕВИЋ
Уредник: др СЛОБОДАН Р. МАРТИНОВИЋ
РЕДАКЦИЈА:
Др Милан Бјелић, доц. др Саша Веселиновић, мр Дејан Јовановић, доц. др Срђан Миленковић, Драгана Бунарџић, мр Милан Миловић, др Анкица Милојевић, проф. др Мирослав Миљковић, Параскева Михајловић, мр Секула Новаковић, мр Весна Симовић, др Рајко Суџум

КОНТАКТ: LIBER, п. фах 10, 11030 Београд
Тел/факс: ***011/ 236 00 26***, моб. 065/ 44 8888 2
E – mail: ***liber@verat.net*** ***pravnapraksa@ptt.rs***
E – mail за установе у области образовања: ***sloba1965@gmail.com***
ШТАМПА: ЕтноСтил, Београд, тираж 500 примерака

CIP Katalogizacija u publikaciji, Narodna biblioteka Srbije, Beograd
ISSN 1820-1075 Pravna praksa (Beograd 2004), COBISS.SR-ID 114525452

САДРЖАЈ

ЗАКОН О РАДУ 5

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ 5
1. Предмет (чл. 1-4) 5
2. Значење појединих појмова (чл. 5-7) 6
3. Међусобни однос закона, колективног уговора, правилника о раду и уговора о раду (чл. 8-11) 6
4. Основна права и обавезе 7
1) Права запослених (чл. 12-14) 7
2) Обавезе запослених (члан 15) 7
3) Обавезе послодавца (члан 16) 7
4) Обавезе послодавца и запосленог (члан 17) 8
5. Забрана дискриминације (чл. 18-23) 8

II. ЗАСНИВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА 9
1. Услови за заснивање радног односа (чл. 24-29) 9
2. Уговор о раду (чл. 30-33) 10
3. Ступање на рад (чл. 34. и 35) 11
4. Пробни рад (члан 36) 11
5. Радни однос на одређено време (члан 37) 12
6. Радни однос за обављање послова са повећаним ризиком (члан 38) 12
7. Радни однос са непуним радним временом (чл. 39-41) 12
8. Радни однос за обављање послова ван просторија послодавца (чл. 42 и 44) 13
9. Радни однос са кућним помоћним особљем (чл. 45) 14
10. Приправници (члан 47) 14

III. УГОВОР О ПРАВИМА И ОБАВЕЗАМА ДИРЕКТОРА (члан 48) 14

IV. ОБРАЗОВАЊЕ, СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ (члан 49) 15

V. РАДНО ВРЕМЕ 15
1. Појам радног времена (члан 50) 15
2. Пуно и непуно радно време (члан 51) 15
3. Скраћено радно време (члан 52) 15
4. Прековремени рад (чл. 53. и 54) 16
5. Распоред радног времена (чл. 55. и 56) 16
6. Прерасподела радног времена (чл. 57-61) 17
7. Ноћни рад и рад у сменама (чл. 62. и 63) 17

VI. ОДМОРИ И ОДСУСТВА 18
1. Одмор у току дневног рада (чл. 64. и 65) 18
2. Дневни одмор (члан 66) 18
3. Недељни одмор (члан 67) 18
4. Годишњи одмор 19
1) Стицање права на годишњи одмор (члан 68) 19
2) Дужина годишњег одмора (чл. 69. и 70) 19
4) Сразмерни део годишњег одмора (члан 72) 19
5) Коришћење годишњег одмора у деловима (члан 73) 20
7) Распоред коришћења годишњег одмора (члан 75) 20
8) Накнада штете за неискоришћени годишњи одмор (члан 76) 20
5. Одсуство уз накнаду зараде (плаћено одсуство) (члан 77) 21
6. Неплаћено одсуство (члан 78) 21
7. Мировање радног односа (члан 79) 21

VII. ЗАШТИТА ЗАПОСЛЕНИХ 22
1. Општа заштита (чл. 80-82) 22
2. Заштита личних података (члан 83) 22
3. Заштита омладине (чл. 84-88) 22
4. Заштита материнства (чл. 89-93а) 23
5. Породиљско одсуство и одсуство са рада ради неге детета (чл. 94-95) 24
6. Одсуство са рада ради посебне неге детета или друге особе (чл. 96-100) 25
7. Заштита особа са инвалидитетом и запосленог са здравственим сметњама (чл. 101. и 102) 26
8. Обавештење о привременој спречености за рад (члан 103) 26

VIII. ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДЕ И ДРУГА ПРИМАЊА 26
1. Зарада (чл. 104. и 105) 26
2. Зарада за обављени рад и време проведено на раду (чл. 106-110) 27
3. Минимална зарада (чл. 111-113) 28
4. Накнада зараде (чл. 114-117) 29
5. Накнада трошкова (члан 118) 30
6. Друга примања (чл. 119. и 120) 30
7. Обрачун зараде и накнада зараде (члан 121) 31
8. Евиденција зараде и накнада зараде (члан 122) 31
9. Заштита зараде и накнаде зараде (члан 123) 31

IX. ПОТРАЖИВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У СЛУЧАЈУ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА (чл. 124-126) 32
Оснивање Фонда солидарности (чл. 127. и 128) 33
Органи Фонда (чл. 129-136) 33
Финансирање Фонда (чл. 137. и 138) 34
Поступак за остваривање права запослених (чл. 139-144) 34
Повраћај неоправдано добијених средстава (члан 145) 35
Надзор над законитошћу рада (члан 146) 36

X. ПРАВА ЗАПОСЛЕНИХ КОД ПРОМЕНЕ ПОСЛОДАВЦА (чл. 147-151) 36

XI. ВИШАК ЗАПОСЛЕНИХ (чл. 153-160) 37

XII. КЛАУЗУЛА ЗАБРАНЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ (чл. 161. и 162) 38

XIII. НАКНАДА ШТЕТЕ (чл. 163. и 164) 39

XIV. УДАЉЕЊЕ ЗАПОСЛЕНОГ СА РАДА (чл. 165-169) 39

XV. ИЗМЕНА УГОВОРА О РАДУ 40
1. Измена уговорених услова рада (чл. 171. – 172а) 40
2. Премештај у друго место рада (члан 173) 41
3. Упућивање на рад код другог послодавца (члан 174) 41

XVI. ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА 42
1. Разлози за престанак радног односа (чл. 175. и 176) 42
2. Споразумни престанак радног односа (члан 177) 42
3. Отказ од стране запосленог (члан 178) 42
4. Отказ од стране послодавца 43
1) Разлози за отказ (члан 179) 43

2) Мере за непоштовање радне дисциплине, односно повреду радних обавеза (члан 179а) 44
3) Поступак пре престанка радног односа или изрицања друге мере (чл. 180-183) 44
5. Поступак у случају отказа 45
1) Рок застарелости (члан 184) 45
2) Достављање акта о отказу уговора о раду (члан 185) 45
3) Обавеза исплате зараде и накнаде зараде (члан 186) 46
6. Посебна заштита од отказа уговора о раду (чл. 187. и 188) 46
7. Отказни рок и новчана накнада (члан 189.и 189а) 46
8. Правне последице незаконитог престанка радног односа (члан 191) 47

XVII. ОСТВАРИВАЊЕ И ЗАШТИТА ПРАВА ЗАПОСЛЕНИХ (чл. 192. и 193) 48
Заштита појединачних права (чл. 194. и 195) 48
Рокови застарелости потраживања из радног односа (члан 196) 48

XVIII. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ 49
1. Рад ван радног односа 49
1) Привремени и повремени послови (чл. 197. и 198) 49
2) Уговор о делу (члан 199) 49
4) Уговор о стручном оспособљавању и усавршавању (члан 201) 49
5) Допунски рад (члан 202) 50
3. Радна књижица (члан 204) 50

XIX. ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗАПОСЛЕНИХ И ПОСЛОДАВАЦА 50
1. Савет запослених (члан 205) 50
2. Синдикат запослених (чл. 206-214) 50
3. Оснивање синдиката и удружења послодаваца (чл. 215-217) 51
4. Репрезентативност синдиката (чл. 218-220) 52
5. Репрезентативност удружење послодаваца (члан 221. и 222) 52
6. Утврђивање репрезентативности синдиката и удружења послодаваца 52
1) Орган надлежан за утврђивање репрезентативности (чл. 223-225) 52
2) Захтев за утврђивање репрезентативности (чл. 226. и 227) 53
3) Поступак по захтеву (чл. 228-232) 53
4) Преиспитивање утврђене репрезентативности (чл. 233-237) 54
7. Правна и пословна способност синдиката и удружења послодаваца (чл. 238. и 239) 55

XX. КОЛЕКТИВНИ УГОВОР 56
1. Предмет и облик колективног уговора (члан 240) 56
2. Врсте колективних уговора (чл. 241-243) 56
3. Учесници у закључивању колективног уговора (чл. 244-250) 56
4. Преговарање и закључивање колективног уговора (чл. 251-255) 57
5. Примена колективних уговора (чл. 256-262) 58
6. Важење и отказ колективних уговора (чл. 263. и 264) 60
7. Решавање спорова (члан 265) 60
8. Регистрација колективног уговора (члан 266) 60
9. Објављивање колективног уговора (члан 267) 60

XXI. НАДЗОР (чл. 268-272) 60

XXIa САРАДЊА СА ЦЕНТРАЛНИМ РЕГИСТРОМ ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА (члан 272а) 62

XXII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 273-276) 62

XXIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 277-287) 64

РЕГИСТАР ПОЈМОВА 68

ПРЕГЛЕД НОВИХ ПРОПИСА 71
АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ 75

4

ПРЕГЛЕД СТАРИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Излазећи у сусрет све израженијим захтевима корисника да пронађу одговор на специфична питања из професионалне праксе, кроз Информативни билтен континуирано ћемо упознавати своје читаоце са садржајима старих књига из богате ризнице библиотека Управе. Наш фонд обухвата, између осталог, и вредне писане документе који, осим документационе, имају и научну и стручну вредност. Будући да су посреди књиге од историјског значаја, као и периодична издања и друге драгоцене библиотечке целине којима располажу постојећи фондови, овим путем настојали смо да проширимо лектиру свима онима који желе да се стручно усавршавају. Напомињемо да ове књиге (из којих дајемо само изводе) могу да се користе само у читаоници библиотеке Управе за заједничке послове републичких органа.

За овај број издвајамо:

1. **Закон о штампи**, 1881. год.
2. **Закон о штампи са изменама и допунама**, 1904. год.

У наредним бројевима Информативног билтена наставићемо са приказима тематски и жанровски разноврсних публикација нашег богатог фонда.

МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV

по милости божјој и вољи народној

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН О ШТАМПИ

ГЛАВА I

О штампарији и књижари

Чл. 1

Штампарска и књижарска радња отвара се по прописима трговачког законика за отварање трговачке радње у опште.

Штампар и књижар морају бити пунолетни и српски грађани. Доказе о овом подносе при отварању радње, у Београду трговачком, а у унутрашњости Србије окружним судовима.

Чл. 2

На свакој штампаној и објављеној ствари мора стајати име и стан штампара. Ко ово не

учини, биће кажњен са 20 до 100 динара, или затвором од 1 до 10 дана.

Чл. 3

У исто време кад се раздаје или разашиље штампана ствар, (осим повременог списа, члан 8) штампар ће предати један егземплар дежурном званичнику у полицији, а истога дана, три егземплара Народној Библијотеци. Ко ово не учини, биће кажњен са 20 до 100 динара.

Но ни полицији ни Библијотеци неће давати штампане ствари које су намењене за потребу трговачке радње, промета, и домаћег живота, као што су: формулари, ценовници, гласачке листе, самртне објаве, позиви на свадбе и друштвена веселља, итд.

ГЛАВА II

Повремена Штампа

ОДЕЉАК I

О праву публиковања, о уређивању, о пријави, о предаји једног егземплара

Чл. 4

Сваки лист (новине) или сваки повремени спис мора имати одговорног уредника, који мора бити српски грађанин, пунолетан, и уживати сва грађанска права.

Чл. 5

Пре него се лист или повремени спис публикује (јавности преда), мора се полицијској власти у месту предати пријава, у којој ће стајати:

1, Име листа или повременог списа и начин публикације његове;

2, Име и стан власника (онога чији је лист);

3, Име и стан одговорног уредника;

4, Име штампарије у којој ће се штампати.

Свака промена у овим условима доставиће се власти оног истог дана кад се учини.

Чл. 6

Пријава ће се учинити писмено, и потписаће је одговорни уредник и власник листа. Власт ће одмах издати признаницу да је примила пријаву и уз њу документе уредникове (чл. 4).

Чл. 7

Ко учини противно члану 4 или 5, казниће се са 50 до 200 динара, и то и власник и одговорни уредник, а ако ових нема — онда штампар.

Новине, или повремени списи, не могу се даље публиковати него тек пошто испуне формалности, које су овде прописане. Ако учине противно, казниће се са 100 динара, или за-

твором од 15 дана, за сваки број који изиђе, пошто се осуда изрече. Новчану ће казну теглити солидарно и власник и одговорни уредник, а ако њих нема, — онда штампар.

Чл. 8

Кад се раздаје лист, или повремени спис. одговорни ће уредник, у исто време, предати, на реверс дежурном званичнику полицијском, један број.

Ако ово не учини, биће кажњен са 50 динара.

Чл. 9

Име одговорнога уредника биће наштампано на дну сваког броја. За сваки број на коме ово не буде, штампар ће бити кажњен са 50 динара.

ОДЕЉАК II

О узапћавању

Чл. 10

Никакав лист, и никакав спис, не може бити узапћен, осим ако садржи увреду владаоцу, владарци, престолонаследнику, и дому владалачком, или позив да грађани устају на оружје или против власти и законитог реда.

Па и у ова два случаја, полицијска власт, за прва 24 часа откад узапти лист или спис,

спровешће ствар суду, који ће, за друга 24 часа, решити има ли места запту или нема.

Против овог решења може се тужени за 24 часа жалити касацијоном суду, који ће, за 24 часа по пријаму, коначно решити ствар.

ОДЕЉАК III

О исправкама

Чл. 11

Одговорни уредник дужан је да у свој лист прими сваку исправку коју му пошље или власт, због дела њених која се нетачно представе у истом листу, или приватно лице, због личног нападања или каквог подметања, које му је учињено у том листу.

Исправка може само исправљати ствар, мора бити уљудно написана, и не садржавати ништа што је по закону кажњиво; иначе је одговорни уредник не мора примити.

Исправка ће се штампати у првом или другом броју који изиђе од како се она прими, и то на оном месту, и оним словима, као и чланак који ју је изазвао.

Ако одговорни уредник учини противно одредби овога члана, биће кажњен са 50 до 200 динара.

Ако суд нађе да је тужилац у праву, но да је уредник могао сумњати о основаности пра-

ва тужиочевог, неће осуђивати уредника на казну, него само на неизоставно штампање исправке

Ако то уредник и после овога не учини, казна ће му се удвојити, а исправка у другом листу о његовом трошку штампати.

Чл. 12

За исправку се не плаћа ништа, ако је двојином дугачка као чланак оног броја који ју је изазвао. Буде ли дужа од ове мере, исправљач ће, за сваку врсту више, платити онолико колико се у томе листу за огласе плаћа.

ОДЕЉАК IV

Страни листови или повремени списи

Чл. 13

Листовима или повременим списима што на страни излазе, слободан је улазак у Србију.

Но ако ови нападају на владаоца, владарку, наследника престола, и дом владалачки, на основ владавине у Србији, на државна тела и власти њене, или изазивају на неред и незаконитост, министар унутрашњих дела може им забранити улазак у Србију.

Кад им се улазак стално забрани, министар унутрашњих дела обзнаниће то у службеним новинама.

Ко, после те објављене забране, продаје или растурује стране забрањене листове или повремене списе, биће кажњен са 100 до 500 динара.

ГЛАВА III

О растурању, продавању и прилепљивању на јавним местима

Чл. 14

Ко жели да, на јавном месту, стално продаје или растура књиге, списе, брошире, новине, цртеже, слике, литографије, фотографије, итд. треба најпре да се пријави полицијској власти у месту где живи, и да докаже да је српски грађанин и да има грађанска права.

У пријави треба да је назначено име, презиме, занимање, стан, године и место рођења онога који се пријављује. Власт ће му одмах издати признаницу да је примила оваку пријаву.

Чл. 15

За продавање и растурање на јавном месту које би вршили људи који се тим послом стално не баве, као и за уобичајено скупљање претплатника, није потребна никаква пријава.

Чл. 16

Ко, без пријаве, стално продаје или растура штампане списе, или ко поднесе ма у чем лажну

пријаву, казниће се са 10 до 50 динара, или, затвором од 3 до 10 дана.

Чл. 17

На јавним местима могу се прилепљивати само обзнане власти, обичне објаве или огласи, позиви на биралишта, јавне зборове, састанке, светковине, преставе и весеља. Све друго, није слободно прилепљивати на јавним местима. Ко противно учини, казниће се са 10 до 50 динара или затвором од 3 до 10 дана.

ГЛАВА IV

О злочинствима и преступима који се учине путем штампе или другим начином публикације

ОДЕЉАК I

Изазивање на злочинства

Чл. 18

Ко, писаном или штампаном речју, позива на дела која се по §. 87 кривичног законика казне као издајничко предузеће, па ако позив остане без последица, казниће се робијом до десет година, а ако има каквих олакшица — затвором од две до десет година.

Чл. 19

Ко, било писаном или штампаном речју, цртежима, гравирама, сликама, и т. д. које се продају, растурају или излажу на јавним мести-

ма, или јавним зборовима; било објавама или плакатима, који су изложени свету на видику, — ко овим непосредно позива на непокорност према законима или законитим наредбама власти, — или изазива да се учини ма какво злочинство, па се оно заиста и учини, — или правда и хвали дела која закон оглашује за злочинства, — казниће се затвором од једног месеца до две године, или новчаном казном од 100 до 1000 динара.

Ова одредба важи и онда кад изазивање повуче за собом само покушај злочинства.

Но ако изазивање на злочинство не имадне никаквих последица, изазивач ће се казнити затвором од један до шест месеца, или новчаном казном од 100 до 300 динара.

Чл. 20

Ко, начинима који су побројани у члану 19 изазива војнике, у намери да их одврати од војне дужности њихове и послушности према старешинама њиховим, биће кажњен затвором до годину дана.

ОДЕЉАК II

Преступи против државе, увреде власти, лажне вести, повреда морала

Чл. 21

Свака увреда која се, којим било начином из члана 19, јавно учини владаоцу, владарци,

наследнику престола, и дому владалачком, казниће се затвором од два месеца до пет година.

Овако ће се исто казнити ко, начинима који су побројани у члану 19, напада на основ владавине у Србији.

Чл. 22

Објављивање или прештампавање лажних новости, измишљених, фалзификованих или лажно представљених ствари, ако је то учињено са злом намером, и ако је такве природе да може да поремети јавни мир — казниће се затвором од 1 до 6 месеца, или новчаном казном од 50 до 300 динара.

Чл. 23

Повреда јавног морала, учињена ма којим начином од оних у члану 19, казниће се затвором од петнаест дана до три месеца, или новчаном казном од 20 до 300 динара.

Ако је овај преступ учињен цртежима, фигурама, и сликама, узаптиће се и уништити сви егземплари који су изложени свету на видику.

ОДЕЉАК III

Преступи против личности

Чл. 24

Свако подметање дела које вређа част или уважење лица или тела каквог, а које се, ма којим начином из члана 19, учини суду, војсци, држав-

ном телу, административној власти, казниће се као клевета затвором од 1 до 6 месеца, или новчаном казном од 50 до 300 динара.

Чл. 25

Клевета, која се, ма којим начином из оних у члану 19, учини, било приватном лицу, или човеку који врши какву јавну службу, а у делима службе његове, казниће се затвором од десет дана до четири месеца, или новчаном казном од 50 до 200 динара.

Чл. 26

Увреда, учињена истим начинима коме телу које је поменуто у члану 24, казниће се затвором од шест дана до три месеца, или новчаном казном од 30 до 250 динара.

А увреда учињена приватном лицу, или човеку који врши какву јавну службу, а у делу службе његове, ако само није изазвана, казниће се затвором од пет дана до два месеца или новчаном казном од 20 до 150 динара.

Чл. 27

Да клевета није клевета него истина, може се доказивати свима доказима. Ако оптужени то докаже, или ако наведе основе или околности, по којима се може закључити да је могао веровати да је истина што је тврдио, — неће

се казнити као клеветник, али може бити кажњен за увреду, ако би се из начина потврђивања или других околности видело да је хтео да увреди.

Не може се доказивати истинитост, ако је опаднутоме подметнуто дело, за које је он извршном пресудом судском за свагда ослобођен.

Но никад ни у ком случају не може се доказивати клевета која се тиче домаћег живота.

Чл. 28

Ако оптужени за клевету или увреду, буде осуђен, суд ће, на захтевање тужиоца, досудити и то, да се та пресуда штампа о трошку осуђенога у оном истом листу у ком је учињена клевета или увреда, или у ма ком листу, ако је клевета или увреда учињена броширом или другим којим среством публикације.

ОДЕЉАК IV

Преступи против страних владалаца и дипломатских агената

Чл. 29

Увреда страном владаоцу, учињена ма којим начином од оних што су побројани у чл. 19, казниће се затвором од једног месеца до године дана, или новчаном казном од 50 до 500 динара.

Увреда учињена дипломатском агенту који је акредитован код владаоца српског, казниће се затвором од 8 дана до 6 месеца, или новчаном казном од 30 до 300 динара.

ОДЕЉАК V

Недозвољене публикације

Чл. 30

Није дозвољено предавати јавности (публиковати) тужбу или ма каква акта по кривичној парници пре него се она прочитају на јавном претресу.

Тако исто није дозвољено доносити извештај о парници због клевете која се не може доказивати.

Ко учини противно овим одредбама, казниће се новчаном казном од 50 до 500 динара.

ГЛАВА V

О суђењу и кажњењу

ОДЕЉАК I

Ко одговара за кривице штампом учињене

За кривице штампом учињене одговара:

1, писац;

2, одговорни уредник, ако се писац не зна, или га одговорни уредник не каже пре него што је изречена осуда, или је ван домашаја наших судова, или је неспособан за одговорност;

3, штампар — ако се не зна ни писац ни одговорни уредник;

4, Онај који продаје, растурује, или прилепљује — кад се не зна ни писац, ни одговорни уредник, ни штампар.

Чл. 32

Власници новина одговорни су за новчане осуде, које осуђени уредник или писац нема да плати.

ОДЕЉАК II

Поступак

Чл. 33

Све кривице учињене штампом или другим срествима јавности, извиђају и суде само судови.

Истрага и суђење почеће се водити:

1, Ако се тиче приватног лица — на тужбу тога лица;

2, Ако се тиче владаоца, владарке, наследника престола, дома владалачког, или основа владавине — по одобрењу министра унутрашњих дела, а на тужбу државног тужиоца;

3, Ако се тиче лица која врше јавну службу, и то у делу њихове службе — по тужби њиховој или по тужби министра под којим су;

4, Ако се тиче судова, војске, државних тела, административне власти, итд. — по за-

хтеву тога суда или тела, или старешине његовог, или министра под којим стоји;

5, Ако се тиче поротника — по тужби њиховој;

6, Ако се тиче страног владаоца или страног агента дипломатског — по њиховој тужби, или званично, кад то затраже од министра спољњих послова;

7, Ако су случаји који су предвиђени у чл. 18, 19, 20, 22, 23, или ако су преступи учињени против формалних одредаба овога закона — полицијска ће власт по дужности повести истрагу и суду предати.

Чл. 34

Свака тужба, била она од приватног лица или од власти које, мора навести, од речи до речи, изазивање, клевету, увреду, итд. због чега истрагу треба повести. Иначе се по тужби неће ништа радити.

Чл. 35

Кад прими оваку тужбу, иследник ће одмах позвати туженога позивом, у коме ће изреком споменути спис, лист, чланак, плакат, цртеж, гравиру, слику, медаљу итд. због чега има да се саслуша, определиће природу кривице и навешће члан овога закона по коме се та кривица казни.

Ако у позиву нису испуњене све ове формалности, онај који се зове не мора му следовати.

Чл. 36

Ако је тужба због клевете, па тужени хоће да, према члану 27 овога закона, докаже да то није клевета него истина, он ће, за 30 дана по саслушању, поднети иследнику написмено:

1, Речи или делá за која се оптужује, а која хоће да докаже да су истинита;

2, Препис писмених доказа;

3, Име, занимање, и стан сведока који ће посведочити да је истина оно за што се оптужује.

Ако ово не учини у одређеном року, губи право на доказивање.

Чл. 37

При изрицању пресуде, суд ће свагда, ако осуђује кога на новчану казну по овом закону, у пресуђењу казати и то: са колико ће се затвора ова казна заменити, ако осуђени не би хтео или могао новчану казну да плати, узимајући за 5 до 10 динара, један дан затвора.

Чл. 38

Против пресуде нижег суда може се изјавити незадовољство или жалба вишем суду за 8 дана по саопштеној пресуди.

Незадовољство или жалба, заједно с актима, спровешће се за 24 часа вишем суду, који ће решити, као журну ствар, за 10 дана по пријаму.

ОДЕЉАК III

О поврату и застарелости

Чл. 39

За поврат у злочинствима и преступима који се казне по овом закону, не вреде одредбе кривичног законика о увећању казне.

Чл. 40

Кривице предвиђене у овом закону застаревају за три месеца од дана кад су учињене, а тако и истрага у том року поведена.

Прекидању застарелости по кривичном законику, овде нема места.

Опште одредбе

Чл. 41

Овим се законом укидају закони и законски прописи који се тичу штампарије, књижаре, периодичне и неперијодичне штампе, растурања и прилепљивања, продаје на јавном месту, и злочинстава и преступа почињених штампом или другим којим срестством јавности.

Све кривице овога рода судиће се и казнити само по овом закону.

Чл. 42

Овај закон важи од дана кад га Књаз потпише.

Препоручујемо Нашим министрима, унутрашњих дела и правде, да овај закон обнародују и о његовом се извршењу старају; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

12 марта 1881 год.
у Београду

М. М. ОВРЕНОВИЋ с. р.

Председник министарског савета
министар правде

(М. П.) **М. С. Пироћанац** с. р.

Министар унутрашњих дела,
М. Гарашанин с. р.

Видео и ставио државни печат, чувар државног печата, председник министарског савета, министар правде,
М. С. Пироћанац с. р.

Бр. 38750

ЗАКОН

О ШТАМПИ

ОД 12 ЈАНУАРА 1904 ГОД.

СА ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА

ОД 9. ДЕЦЕМБРА 1904 ГОД.

ДРУГО ИЗДАЊЕ

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

1912.

МИ

ПЕТАР I.

по милости Божјој и вољи народној

Краљ Србије

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА, САЗВАНА У РЕДОВАН САЗИВ ЗА 1903. ГОДИНУ, РЕШИЛА, И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН О ШТАМПИ*)

ГЛАВА I.

Опште одредбе.

Члан 1.

Сваки Србин има право, да у границама закона искаже своју мисао писмено, штампом и у сликама (члан 22. Устава).

Члан 2.

Не може се установити ни цензура ни кауција ни каква друга превентивна мера, која спречава излазак, продају или растурање списа и новина (члан 22. Устава).

Члан 3.

Штампа не може никад бити подвргнута административним опоменама (члан 22. Устава).

---

*) Оштампан у 59. Зборнику Закона и Уредаба стр. 20, а измене и допуне у 59. Зборнику стр. 552.

Члан 4.

Штампарска радња као занатска подлежи прописима за индустриско-занатске радње, а књижарска радња подлежи одредбама трговачког законика.

Члан 5.

Под одредбе закона о штампи долази све оно, што се штампањем, или механичким или хемијским путем, као што је штампање, сликање и т. д., изради за умножавање и растурање.

Од овога се изузимају гласачке листе ако на њима ништа више нема сем имена кандидата, предлагача и представника; трговачки протоколи, формулари и остало, што је за трговачку радњу потребно; самртне објаве, позиви на разне забаве и зборове, ако на овим последњим нема ничега више осим означења оних, који се позивају, дана, кад се позивају, места, где ће бити збор, и имена сазивача; и, на послетку, ствари, искључно за редакције намењене.

Члан 6.

На свакој штампаној, објављеној или механичким или хемијским путем за умножавање и растурање израђеној а већ разданој ствари, мора стајати место штампања, име и стан штампара (сликара, резача и т. д.). Ако је то књига или иначе штампана ствар која не долази у повремену штампу, а намењена је за растурање, онда мора стајати и име писца или издавача.

Издавач може бити сама штампарија.

Ко противно овоме учини, казниће се са 50 до 200 динара или затвором од 5 до 20 дана за сваки број, свеску, књигу, примерак и т. д.

Члан 7.

Штампар је дужан дати од сваког броја новина или повременог списа, кад се почне растурати или разашиљати, по један примерак месној државној полицијској власти.

У исто време, а најдаље за пет дана од публикације, сваки је штампар, и приватан и државни, дужан дати на реверс за Народну Библиотеку управи Београда, односно месној државној полицијској власти, по три примерка од сваке штампане и одштампане ствари, осем оних поменутих у другом ставу члана 5. овог закона (члан 25. закона о Народној Библиотеци).

Ко учини противно одредбама овога члана, казниће се новчано од 20 до 200 динара или затвором од 2 до 20 дана за сваки број, свеску, примерак и т. д.

Члан 8.

Све што је казано у претходном члану важи и за прештампавање.

ГЛАВА II.

Повремена штампа.

ОДЕЉАК I.

Издавање, уређивање и пријављивање.

Члан 9.

Сваки лист (новине) или сваки повремени спис мора имати одговорног уредника. Одговорни уредник мора бити српски грађанин, који ужива грађанска и политичка права (члан 22. Устава).

Ко издаје или штампа лист (новине) или повремени спис, а није испунио погодбе овога члана,

казниће се новчано од 300 до 1800 динара или затвором од 1 до 6 месеци.

Члан 10.

На сваком броју новина, или на свакој свесци повременог списа, мора бити наштампано име одговорног уредника, или његовог заступника, и власника у дну или у врху листа.

За сваки број или свеску, на којој ово не буде, биће кажњен штампар, ако је штампани предмет кажњиве садржине, од 50 до 600 динара или затвором од 5 дана до 2 месеца. Ако штампани предмет није кажњиве садржине штампар ће у овом случају бити кажњен затвором од 1 до 10 дана или новчано од 10 до 100 динара.

ОДЕЉАК II.

З а б р а н а.

Члан 11.

Новине и друге штампане ствари могу се забранити (узаптити) само ако садрже:

1. Увреду Краља или Краљевског дома;

2. Увреду кога страног владаоца или њиховог дома;

3. Позив грађана да устају на оружје (члан 22 Устава).

Власт, која је решила забрану, дужна је своје решење спровести надлежном првостепеном суду у року од 24 часа. Суд је дужан у року од 24 часа, од кад прими решење полицијске власти о забрани, решити има ли места забрани или нема и своје решење саопштити странама истога дана. У противном случају сматра се да је забрана дигнута. Дан кад суд не ради не рачуна се.

Противу судског решења о забрани може се жалити само тужени у року од 24 часа од пријема судског решења. Жалба се предаје суду који је о забрани решавао, и он је дужан истога дана спровести је Касационом суду, који за 24 часа од пријема ствар коначно расправља.

Судско решење, којим се забрана одобрава не може утицати на судску одлуку о постојању или непостојању дела, које се тек претресом и пресудама има да утврди.

Кад после извршене забране или Касациони суд поништи судско решење о забрани, или се претресом и судским пресудама утврди да кажњивих дела по овоме члану закона нема, забрана је тим самим дигнута, и узапћени списи враћају се писцу, односно уреднику или власнику, и растурање је допуштено. Исто тако забрана пада ако власт, која ју је решила, не спроведе своју тужбу суду у року од 5 дана, од кад је суд забрану одобрио.

Суд по службеној дужности извештава решењем пошту да је забрана дигнута.

Кад се забрањују штампани примерци, онда се забрањују и слова, плоче, форме, каменорези и т. д. Ако штампар захте, слова ће се растурити и плоче истрти. Ако се неокривљени делови могу одвојити (додаци броју новина, или свесци повременог списа, или табаци и листови књиге), онда се они неће забрањивати.

Примерке штампане ствари и остало, што се при забрани одузима, власт која је забрану извршила, дужна је, на случај поништења забране, одмах све потпуно и неповређено предати. Ако власт, која је забрану извршила, потпуно и неповређено не преда забрањене ствари, оштећени има право на накнаду штете по умерењу првостепеног суда.

Реверс о одузетим примерцима и штампаним стварима предаје власт штампару у тренутку вршења забране.

Члан 12.

Под Краљевским домом разумеју се: Краљица супруга, живи претци и потомци у правој линији, рођена браћа и њихова деца и неудате сестре Краља владаоца.

Члан 13.

Ко би узапћене штампане ствари намерно распростирао, биће кажњен са 200 до 1800 динара, или затвором од 20 дана до 6 месеци.

ОДЕЉАК III.

Исправке.

Члан 14.

Одговорни уредник дужан је примити у свој лист сваку исправку, коју му пошље власт или приватно или правно лице преко својих заступника, чије је име споменуто или о чијем је раду или поступцима у листу или повременом спису било речи. И власт и приватна и правна лица достављају уредништвима исправке непосредно или преко првостепеног суда онога места или округа где лист излази. Суд је дужан истога дана уредништву исправку послати.

Исправка мора бити уљудно написана, ограничити се на само исправљање нетачних навода и података и не сме садржавати ничега кажњивога. У противном случају уредник је није дужан штампати.

Да ли је уредник имао права не штампати исправку, цени суд по тужби дотичне власти или

приватнога или правнога лица. Према тој оцени суд или ослобођава од одговорности уредника, или досуђује накнадно штампање исправке како је послата или с потребним изменама, или изриче још и казну овим чланом предвиђену што уредник није то одмах учинио, ако нађе да је без основа није хтео штампати.

Пресуда првостепеног суда извршна је.

Исправка се мора штампати у првом броју од како је уредник прими, без икаквих додатака, мењања или уметака; а ако је редакција листа закључена већ оног дана, онда је мора штампати у првом броју по том.

Исправка може бити најдужа или стубац целога формата листа или два пут онолика, колики је био чланак који ју је изазвао.

О истој ствари уредник је дужан штампати само једну исправку, коју прво добије, кад се тиче државне власти.

Исправке се штампају на оном месту листа, на ком је био чланак или белешка, и онаквим словима, каквим је био штампан чланак или белешка.

Исправка се не може прекидати, — ако није прекидана ствар, која ју је изазвала. Право на штампање исправке застарева за 30 дана од дана, кад је објављен спис који ју је изазвао.

Ко учини противно одредбама овога члана, казниће се новчано од 300 до 600 динара, или затвором од 1 до 2 месеца.

ОДЕЉАК IV.

Страни листови и повремени списи.

Члан 15.

Листовима или повременим списима, књигама, сликама и другим штампаним и објављеним

стварима, што на страни излазе, слободан је улазак у Србију.

Али, ако би који страни лист или повремени спис имао увредљивих напомена или обележака кажњивих по чл. 11. закона, или би писао противу интереса земље, Министарски Савет може му забранити улазак у земљу до две године.

Ову забрану објављује Министар председник у службеним Српским Новинама.

Уредништва домаћих листова и јавне библиотеке добивају свакад, па и у случају забране, све стране листове или повремене списе, књиге, слике итд. без цензуре; но свако прештампавање или оштампавање из страних листова или повремених списа или растурање одштампаних или објављених ствари са стране, подлеже одредбама овог закона, био лист или број листа, или примерак какве штампане ствари, забрањен или не.

И појединци добивају чисто научне и књижевне часописе, научна и књижевна дела, која на страни излазе, слободно без цензуре.

Ко после објављене забране продаје или растура забрањене стране листове, књиге, слике итд. казниће се новчано од 900 до 1800 динара или затвором од 3 до 6 месеци.

ГЛАВА III.

Растурање, продавање и прилепљивање на зид.

Члан 16.

Новине, књиге, повремене списе, брошуре, цртеже, слике и т. д., које нису забрањене по овом закону, слободно је сваком растурати и продавати по јавним местима. За то није потребна пријава ни општинској ни државној власти.

Малолетници могу растурати новине, повремене списе и т. д. само ако их уредник пријави месној полицијској власти и на његову одговорност.

Члан 17.

У свакој општини општинска власт мора одредити место, где ће се стално прилепљивати службене обзнане.

Приватне обзнане могу се лепити на свима јавним местима, осим места где се лепе службене обзнане, осим зграда за богомољу и наставу, и осим оних јавних места, где је то изречно забрањено.

На приватним зградама не смеју се лепити никакве обзнане без одобрења сопственика.

Члан 18.

Сваки онај, који би цепао, премазивао или ма на који начин чинио нечитким службене обзнане на одређеним местима или бирачке прогласе, казниће се новчано од 50 до 300 динара или затвором од 5 до 30 дана.

Исто тако казниће се и онај, који би лепио обзнане или прогласе на јавним местима или приватним зградама без допуштења за то, као и онај, који би цепао, премазивао или ма којим начином чинио нечитким приватне обзнане, осим онога, на чијој су згради обзнане прилепљене биле.

Ако који чиновник или у опште јавни службеник то учини, казниће се са 100—200 динара и затвором од 10—20 дана.

ГЛАВА IV.

Злочини и преступи штампом учињени.

ОДЕЉАК I.

Подстицање на злочин или преступ.

Члан 19.

Као саучесници једне радње, која се по кривичном закону сматра као злочин или преступ, узимају се сви они, који би ма којим начином обележеним у члану 5. овога закона, или продавањем или растурањем штампаних ствари, непосредно подстакли кога или које, да учини или учине злочин или преступ, па иза изазивања (провокације) дође одмах дело или покушај злочина, како је одређен и предвиђен у § 41. кривичног закона.

Саме пак учињене кривице казниће се по кривичном законику, ако нису нарочито овим законом предвиђене.

Члан 20.

Они, који би средствима побројаним у предходном члану, непосредно подстицали да се учине кривице убиства, шљачке или похаре, или каква кривица предвиђена параграфима: 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91 и 91 а. кривичног закона па не дође дело ни покушај, — казне се затвором од 3 месеца до 2 године.

(Измена од 9—XII—1904).

Члан 21.

Свако подстицање, посредно или непосредно, учињено средствима побројаним у чл. 5. према лицима војеног реда, у намери, да се одврате од вршења војних дужности и послушности према законитим старешинама у свему оном, што они

наређују за вршење закона и законских правила војних, као и дражење противу појединих официра или класа официрских, или сејање раздора или неповерења у војсци, казниће се затвором од 2 месеца до 1 године и новчано од 300 до 1000 динара.

ОДЕЉАК II.

Кривице противу државе, њених представника и интереса, и противу приватних лица.

Клевета и увреда.

Члан 22.

Клевета по овом закону постоји онда, кад се противу једне личности наводи какав неистинити факт или дело, којим се вређа њена част и худи њеном угледу. А увреда постоји онда, када се погрдним или непристојним изразима вређа част неке личности или правног лица (корпорације) а не наводи се противу ње никакав одређени факт.

Члан 23.

Клевета и увреда Краља, учињена једним од средстава побројаних у члану 5. овога закона и начином тамо казаним, казниће се затвором од 3 месеца до 3 године.

Клевета и увреда члана или чланова Краљевског Дома, казниће се од 2 месеца до 2 године. Истом казном казниће се и увреда и клевета, нанесена Народној Скупштини.

Члан 24.

Клевета Краља, његових потомака, Краљевих родитеља, чланова Краљевог Дома и Народне Скупштине, не може се доказивати.

Члан 25.

Објављивање или прештампавање неистинитих или измишљених гласова, као и објављивање или прештампавање фалсификованих, неистинитих или неистинито некоме приписиваних докумената, казниће се новчано од 150 до 1500 динара, или затвором од 15 дана до 5 месеци, кад објављивање тих гласова или докумената наноси штету држави и њеним интересима, приватним лицима или јавним установама, или ремети јаван мир.

Истинитост објављених гласова или дела може се доказивати.

Поднесен доказ ослобођава окривљеног само за доказано дело.

Члан 26.

Ко путем штампе јавно позива, или непосредно подстиче, на непокорност према законима, законим уредбама или законским наредбама власти, — казниће се затвором од 1 месеца до године дана.

(Измена од 9—XII—1904.)

Члан 27.

Критика уставних наређења и ма каквог другог закона не подлежи никаквој казни.

Члан 28.

Омаловажавање вере или морала, учињено једним од средстава и начином у члану 5. поменутим, казниће се затвором од 1 до 6 месеци или новчано од 300 до 1800 динара.

Иста казна примениће се и на продавање, растурање или излагање неморалних цртежа, гравира и слика.

Члан 29.

Клевета нанета једним од средстава побројаних у члану 5. судовима, војсци, јавним надлештвима, казниће се затвором од 1 до 18 месеци.

Истом ће се казном казнити клевета, нанета члановима Народне Скупштине, јавним службеницима, представницима власти, свештеницима и грађанима који привремено врше какву службу јавну или испуњавају какву јавну дужност.

Члан 30.

Клевета, нанета приватним лицима, казниће се затвором од једног месеца до једне године дана и накнадом оклеветаноме најмање 500 динара, ако суд по захтеву приватног тужиоца нађе да јој има места.

Члан 31.

Увреда нанета лицима побројаним у члану 29. казниће се од месеца дана до четири месеца затвора, или новчано од 300 до 1200 динара; а увреда, нанесена приватним лицима, казниће се затвором од 20 дана до три месеца, или новчано од 200 до 900 динара.

Члан 32.

Ако је увреди претходило изазивање или незаконо поступање, поступиће се по §§. 215. односно 104. д. казненог законика.

Члан 33.

Клевета или увреда, нанета умрлим лицима, казниће се по овом закону (чл. 29. и 30.) само онда, ако је учињена у намери да повреди част или нахуди угледу њихових живих наследника.

Наследници у сваком случају имају право на исправку по члану 14. овог закона.

Члан 34.

Истинитост наведеног факта може се доказивати у свима случајевима, осем кад се тај факт односи на породични живот приватних лица и јавних радника, или на приватан рад једних и других, ако такав рад нема везе са њиховом јавном радњом или јавним достојанством, или с предузећем индустријским, трговачким или финансијским, које се обраћа на јаван кредит.

Члан 35.

Ако се о делу, изнетом у клевети, већ повела кривична истрага, извиђање и суђење клевете, задржава се док о самом делу не би изашла изврпна пресуда или решење.

Члан 36.

У случајевима, где је доказивање клевете допуштено, тужилац има право подносити противне доказе.

ОДЕЉАК III.

Кривице противу страних владалаца, њихових домова и дипломатских представника.

Члан 37.

Увреда према страном владаоцу, учињена једним од средстава побројаних у члану 5. овог закона, казниће се затвором од 1 до 6 месеци, ако се ова санкција даје нашем владаоцу у дотичној држави.

Члан 38.

Увреда страних посланика, пуномоћних министара, дипломатских агената или отправника послова, који су акредитовани при двору српског Краља, казниће се затвором од 1 до 4 месеца.

ОДЕЉАК IV.

Недопуштене публикације.

Члан 39.

Казниће се новчано од 200 до 1800 динара, или затвором од 20 дана до 6 месеци, ко штампа и објави:

1. тужбу или ма каква акта по кривичној парници, док се не прочитају на претресу;

2. извештај о кривици за клевету где доказивање није допуштено (члан 34. овога закона);

3. несвршена акта грађанских парница, без нарочитог допуштења суда;

4. саветовање поротних и осталих судова;

5. приватна писма и телеграфске депеше за које се нема одобрење од писца, ако по садржини својој нису јавног карактера.

А ко штампа и објави:

1. службену поверљиву преписку, ако по оцени суда има од тога какве штете по јавне интересе земље;

2. извештаје или саопштења о кретању војних трупа за време рата, ратне опасности или опште мобилизације, и о војним спремама, утврђењима и осталим средствима одбране и у мирно време;

3. дела из тачке *а)* и *б)* § 86. кривичног закона[1]); и

---

[1]) § 86. казненог законика измењен је законом од 17. децембра 1910 г.

4. извештаје о тајним седницама или ма каква саопштења из тајних седница Народне Скупштине, казниће се затвором од 3 месеца до 3 године.

ГЛАВА V.

Суђење и осуђивање.

ОДЕЉАК I.

Ко је одговоран за кривице штампом или противу одредаба овога закона учињене.

Члан 40.

За кривице учињене штампом против одредаба овога закона одговорни су:

1. писац, уредник, власник, штампар, сликар, резач, разносач или растуривач;

2. уредник је одговоран за све, што је без пуног потписа у листу изашло, као и онда, кад је потписник измишљена личност или је ван домашаја српских власти;

3. кад се не зна за одговорног уредника, — штампар; кад се не зна штампар, онај, који растура, продаје, разноси, прилепљује.

За власника вреди одредба члана 41. овог закона.

Члан 41.

Власник је одговоран за све таксе и трошкове, као и накнаду штете, предвиђене чланом 30. овог закона, ако то писац или уредник нема од куд да плати или је у бегству.

Власник не може бити странка или удружење већ лице које мора бити српски поданик.

Ако би власник осуствовао дуже од 2 месеца мора имати заступника.

Члан 42.

Ако је случај члана 41. става првог, па власник не плати таксу, трошкове или накнаду штете

на позив власти па за три дана, губи право на даље власништво листа или списа од дана истеклог рока, што ће се увек утврдити писмено. Ако и после тога издаје те или друге новине, или списе, сматраће се за беспра̑вног власника и казнити од 1 до 6 месеци затвора за сваки број или свеску.

(Измена од 9—XII—1904).

ОДЕЉАК II.

Поступак.

Члан 43.

Све кривице учињене штампом, или ма којим средствима из члана 5. а и кривице против одредаба овог закона, извиђају и суде судови као хитне ствари.

Свака тужба, било приватна било од државне власти, мора се узети у поступак најдаље петог дана од дана пријема у суду.

Истрага и суђење по штампарској кривици не може се ни у ком случају прекидати до коначне расправе њене сем случаја у чл. 35.

За радњу противну одредбама овога члана, и члановима овог закона односно рокова, биће кажњен председник суда, његов заменик, или дежурни судија или иследник судски новчано судским дисциплинским судом по закону о судијама (члан 25. и 28.)[1])

Члан 44.

Истрага и суђење почеће се водити:

1. Ако се тиче приватног лица, на тужбу тога лица, с обзиром на § 216. крив. закона;

---

[1]) Одговорност судија предвиђена је члановима 34—56. закона о судијама од 4. марта 1911. године.

2. ако се тиче Владаоца, Владарке, Наследника престола, Дома владалачког, по одобрењу Министра унутрашњих дела, а на тужбу полицијске власти;

3. ако се тиче лица, која врше јавну службу и то у делу њихове службе, на тужбу полицијске власти, ако то захтева министар под којим су, или на тужбу интересованог лица;

4. ако се тиче Народне Скупштине, судова, војске, државних тела, какве признате корпорације, административне власти и т. д. — по захтеву Председника Скупштине, суда или тела, или старешине његовог, или Министра под којим стоји;

5. ако се тиче поротника, сведока или у опште грађанина, који привремено или стално врши какву јавну службу — по тужби њиховој;

6. ако се тиче страног владаоца или страног дипломатског агента, — по њиховој тужби, или по наредби Министра правде, кад то затраже од Министра спољних послова; и

7. у случајевима предвиђеним у тачци 2., 3., 4. и 6. овог члана (изузимајући корпорације) или ако су преступи учињени против формалних одредаба овог закона, — полицијска ће власт по дужности тужбу сама суду дати, или министарство унутрашњих дела известити, које ће по том тужбу суду дати.

Тужбу ће суду дати у окружним варошима, и Београду окружно начелство, односно управа, а у осталим местима дотична среска власт.

Члан 45.

Свака тужба мора навести од речи до речи оне изразе или цртеж, слику, медаљу и т. д. због којих се тужба подиже. Иначе се по тужби неће ништа радити.

Члан 46.

Кад суд прими овакву тужбу, иследник ће одмах позвати туженога позивом, у коме ће изреком поменути спис, лист, чланак, плакат, цртеж, гравиру, слику, медаљу, итд. због чега има да се саслуша, определиће природу кривице и навешће члан овог закона, по коме се та кривица казни; даље: одредиће дан и доба дана кад треба да предстане суду или чиновнику, који га је позвао.

Ако у позиву нису испуњене све ове формалности, онај који се зове не мора му следовати, назначивши у реверсу узрок недоласку.

У оним случајевима, кад се оптужени позива за истрагу или претрес, па му је позив на време предат али он не дође, истрага или претрес неће се одлагати ако је ма и једном саслушаван, него ће се ствар исљедити или пресудити и без његовог присуства по поднесеним доказима, само ће му суд по дужности одредити браниоца, ако га он није раније сâм именовао. Ако је, пак, оптуженоме позив предат па он не дође, а није ни један пут саслушан, поступиће се по ставовима који за овим долазе.

Кад се оптужени тек има позвати, било за истрагу било за претрес, па се крије, или побегне, или га у опште нема у месту борављења за три дана од дана судског позива, и то се констатује званичним извештајем судског позивара или надлежне полицијске власти, — онда ће га суд, одмах истог дана, позвати преко службених новина да предстане суду у одређено време ради онога због чега се зове.

Ако по томе позиву не дође одређеног дана, дело ће се исљедити или пресудити и без његове претходне речи и присуства, само што ће му суд

за истрагу и претрес одредити браниоца по службеној дужности.

На овај исти начин вршиће се и саопштење пресуда и решења судских; а извршност пресуде рачуна се од дана кад је оглас у службеним новинама изашао, не рачунајући ту и сам дан огласа. Одлуке судске саопштаваће се у изводу.

Али, ако би се оптужени, после изречене пресуде, сâм јавио и поднео доказе о томе, да је био у немогућности — без своје кривице — да предстане суду, — онда ће се наредити изнова ислеђење и суђење, без обзира на већ изречену пресуду.

Окривљени може изјавити жалбу и незадовољство у законом року (чл. 53), и ако није присуствовао претресу и осуди, у ком случају не може се користити одредбом овог закона за ново суђење.

Све ово важи за позив власника и штампара.

(Измена од 9—XII—1904. год.)

Члан 47.

Ако је тужба због клевете, па оптужени хоће да докаже истинитост тврђења, онда је дужан за пет дана, у случајевима где може бити доказивања, по првом саслушању поднети исљеднику написмено:

1. изразе окривљене, за које се оптужује, а истинитост којих хоће да докаже;

2. препис писмених доказа; и

3. име и презиме, занимање и стан сведока, који ће посведочити истинитост онога за шта се оптужује.

Ако се оптужени позива на сведоке који живе ван Србије, или живе у Србији али се за време истраге не би налазили у њој, онда се оставља слободној оцени суда да у извесним слу-

чајевима може одбити саслушање тих сведока. У таквом случају оптужени може сам од њих доказе или сведоџбе добављати и суду на време зарад одбране подносити.

Одлагање овога рока не може бити ни у ком случају.

Ако оптужени поднесе у одређеном року тражено писмено, исљедник је дужан истога или најдаље другога дана саопштити га тужитељу. Тужитељ има право тражити од суда исто толики рок за подношење противних доказа.

И тужитељ и оптужени имају право употребити на претресу и нове доказе.

Одлагање претреса може бити само онда, кад је одбрана по оцени суда била у немогућности доћи до доказа, који су по судској оцени од утицаја на исход суђења. Претрес се у овим случајевима може само један пут одложити, и то на најкраће нужно време.

(Измена од 9—XII—1904.)

Члан 48.

Где год је овим законом допуштено доказивање, оптужени има права користити се и оним доказима, чија је публикација забрањена. Суд је дужан, ако оптужени захтева, прибавити доказе службеним путем, ако би то суду било могућно, и ако сама одбрана ближе именује и одреди где су и какви су то докази, које оптужени није могао прибавити.

На суду и пред судом оптужени мора имати потпуну слободу одбране.

За сведоке, који не би били у Србији важи наређење става другог тачке треће члана 47. овог закона.

(Допуна од 9—XII—1904.)

Члан 49.

Ако тужени одриче на суду, да се окривљена штампана ствар тиче тужитеља, онда ће пред судом дати изјаву, да се штампана окривљена ствар ни у колико не односи на тужитеља, и ту ће изјаву дужан бити, ако захтева тужитељ, штампати на челу у првом броју свога листа. Но ако тужитељ и после изјаве туженога да се окривљена ствар не односи на њега, остане при тужби, онда ће суд претходно решити, односи ли се на тужиоца или не, па ће даље по закону поступити.

Ако уредник не штампа изјаву у првом броју свога листа, на захтев тужиоца, казниће се са 200 до 600 динара, или затвором од 20 дана до 2 месеца, а тужитељ има права изјаву, учињену пред судом од стране туженога, штампати сам.

Члан 50.

Кад решење о стављању под суд постане извршно, државни тужилац даће одмах суду тужбу, коју ће суд саопштити оптуженом, ако је у месту, првог дана, а у најкраћем року, ако је ван места, и од дана саопштења тужбе, најдаље за 10 дана претрес за суђење одредити, ако томе не стоји на путу судски одмор.

Ако се суди уреднику или писцу, на претрес се мора позвати и власник, да би своју реч у погледу на одбрану и он дао.

Члан 51.

Где год је у закону одређена најпре новчана казна па онда затвор, ту ће редовно суд осуђивати оптуженог на новчану казну, казавши у

пресуди са колико ће му се дана затвора ова казна заменити, при чему се дан затвора има рачунати са 10 динара.

Сваку новчану казну извршна власт мора за 30 дана наплатити, од дана пријема пресуде.

Члан 52.

При изрицању пресуде, ако има олакшавних околности, суд, за кривице штампарске и оне учињене противу одредаба овога закона, не може спуштати казну испод минимума.

Члан 53.

Противу решења и пресуде нижег суда, може се изјавити незадовољство или жалба вишем суду, за три дана по саопштеној пресуди.

Незадовољство или жалба, заједно са актима, спровешће се за 24 часа вишем суду који ће решити, као хитну ствар, за десет дана по пријему.

ОДЕЉАК III.

О поврату, стицају и застарелости.

Члан 54.

За поврат у злочинствима и преступима, који се казне по овоме закону, не вреде одредбе кривичног законика о увећању казне.

Члан 55.

На случај стицаја, по овом закону, не може бити казна строжа, но што је казна кривичним или овим законом за најтеже дело одређена.

Члан 56.

Кривице штампарске и оне учињене противу одредаба овога закона, застаревају за 6

месеца од дана кад су учињене, а извршење пресуде застарева за годину дана, од дана кад пресуда постане извршном.

За прекидање застарелости важе одредбе кривичног законика.

(Измена од 9—XII—1904).

Закључне одредбе.

Члан 57.

Новине и повремени списи не подлеже никаквим па ни огласним таксама.

Члан 58.

Одредбе кривичног законика у §§ 47 а), 70 а), 103., 104., 91. б), 91. в), 91. г), 207 т. 1., 207 б)., 209, први став § 212., § 213., 214., 218., 357. тач.: 2., 3., 4., § 358., 359. т. 3. и § 363. као и све друге законске одредбе, прописима овога закона противне, не вреде за кривице учињене штампом или другим средствима јавности, побројаним у члану 5. овога закона.

Овим се законом укида досадашњи закон о штампи од 31. марта 1891. године, враћен у живот уставом од 5. јуна 1903. године и одредбе закона о таксама, које су овоме закону противне.

Члан 59.

Овај закон ступа у живот од дана кад га Краљ потпише, а обавезну силу добива кад се обнародује у Службеним Новинама.[1])

Препоручујемо свима Нашим Министрима, да овај закон обнародују, и о извршењу се његову,

---

[1]) Обнародован 13. Јануара 1904. г. у бр. 9. Српских Новина. Исто наређење важи за измене и допуне од 9. децембра 1904. год., које су обнародоване 10. децембра 1904. г. в. „Српске Новине“ од *10 децембра 1904. год.* — бр. 269.

у колико се кога тиче, старају, властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

12. јануара 1904 год.
у Београду.

ПЕТАР с. р.

(М. П.)

Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
Заступник
Министра правде,
Министар
народне привреде,
Тод. Петковић с. р.

Председник
Министарског Савета,
ђенерал
Сава Грујић с. р.
Министар
иностраних дела
Андра Николић с. р.
Заступник
Министра финансија,
Председник
Министарског Савета,
ђенерал,
Сава Грујић с. р.
Министар
унутрашњих дела
Стој. М. Протић с. р.
Министар
просвете и црквених послова,
Љуб. Стојановић с. р.
Министар војни,
пешадијски пуковник,
Мил. Андријевић с. р.
Заступник
Министра правде,
Министар
народне привреде,
Тод. Петковић с. р.
Министар грађевина,
Влад. Тодоровић с. р.
Министар
народне привреде,
Тод. Петковић с. р.

Ове измене и допуне од 9. децембра 1904 г. потписали су

Председник Министарског Савета Министар Иностраних дела Ник. П. Пашић,

Министар грађевина П. Велимировић

Министар просвете и црквених послова Анд. Николић

Министар војни, ђенерал Р. Путник

Министар финансија Др. Л. Пачу

Министар унутрашњих дела Стој. М. Протић

Министар правде Мих. П. Јовановић

Министар народне привреде Др. Свет. Радовановић

Инв. бр.
38874

5

ПРЕГЛЕД НОВИХ КЊИГА

1. КОМЕНТАР ЗАКОНИКА О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ
Горан П. Илић, Миодраг Мајић, Слободан Бељански и Александар Трешњев
Београд: Службени гласник, 2013.

2. КОМЕНТАР ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА
Група аутора
Београд: Службени гласник, Public Aktiv, 2013.

3. НОВА ЕРА МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА
Тања Мишчевић
Београд: Службени гласник, 2012.

4. КОМЕНТАР КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА
Зоран Стојановић
Београд: Службени гласник, 2012.

5. ПОЛИТИКА У ГРАНИЦАМА ПРАВА
Студија о англосаксонском конституционализму
Лидија Баста Флајнер
Београд: Службени гласник, 2012.

6. КОМЕНТАР ЗАКОНА О ПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ
Невена Петрушић
Драгољуб Симовић
Београд: Службени гласник, 2011.

7. КОМЕНТАР ЗАКОНА О ЗАШТИТНИКУ ГРАЂАНА
Богољуб Милосављевић
Београд: Службени гласник, 2010.

8. МЕЂУНАРОДНО ПРАВОСУЂЕ
Сања Ђајић
Београд: Службени гласник, 2012.

9. КОЧА ПОПОВИЋ – ДУБОКА ЉУДСКА ТАЈНА: филозоф, војсковођа, државник
Душан Чкребић
Београд: Службени гласник, 2012.

10. САБРАНА ПИСМА ИЗ ТУЂИНЕ
Борислав Пекић
Београд: Службени гласник, 2012.

11. ДНЕВНИЦИ ИЗ ЗАРОБЉЕНИШТВА:
1, 2, 3 и 4. књига
Светозар Милошевић
Београд: Службени гласник, 2011.

12. НЕСТАЛА ОСОБА
Франц Кафка
Београд: Службени гласник, 2012.

13. ХРИСТОС ПРОТИВ АРИЗОНЕ
Камило Хосе Села
Београд: Службени гласник, 2012.

14. ХЕЛИОПОЛИС: сећање на један град
Ернст Јингер
Београд: Службени гласник, 2012.

15. ЖИВИ ПОКОЈНИК
Весна Марјановић, Дејан Стојиљковић
Београд: Службени гласник, 2012.

16. ПОСЛЕРАТНА СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ
1945–1970. И ЊЕНА ИСТОРИЈА
Предраг Палавестра
Београд: Службени гласник, 2012.

17. ЗАВОДНИК И ДРУГЕ ПРИЧЕ
Кнут Хамсун
Београд: Службени гласник, 2012.

18. У ДОМУ МОЈЕ МАЈКЕ: успомене Мире
Алечковић
Алечковић Николић Мила
Београд: Службени гласник, 2012.

19. LOCUS SOLUS
Ремон Русел
Београд: Службени гласник, 2012.

20. МЕЛЕМ ЗА ДУШУ: приче које отварају срце и
крепе душу
Џек Кенфилд
Београд: Добра књига, 2011.

21. НАМАСКАР ИНДИЈА, НАМАСТЕЈ НЕПАЛ
Недјељко К. Самарџић
Београд: Добра књига, 2009.

22. GOOGLE PUT: kako jedna kompanija iz korena
menja menadžment kakav poznajemo
Бернар Жирар
Београд: Добра књига, 2010.

23. КРАЈ ИГРЕ
Милован Јовановић
Београд: Добра књига, 2009.

24. СЕДМА КЊИГА: водич у будућност
Милован Јовановић
Београд: Добра књига, 2009.

25. ПУТНИЦИ: регресије и прогресије
Милован Јовановић
Београд: Добра књига, 2010.

26. БАЛЕТ И ЈА У НЕКОЛИКО СЛИКА
Мирослав Цупара
Београд: Добра књига, 2013.

27. НОЋ МРТВИХ СНОВА
Владислав Радак
Београд: Добра књига, 2009.

28. КОМА
Мирјана Висендангер Здравковић
Београд: Добра књига, 2007.

29. ЗБОГОМ ИЛУЗИЈЕ
Милена Маровић
Београд: Добра књига, 2011.

6

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА У БИБЛИОТЕЦИ УПРАВЕ ЗА ПЕРИОД АВГУСТ – СЕПТЕМБАР 2014. ГОДИНЕ

1. 1Q84: 1, 2 и 3. књига
   Харуки Мураками
   Београд: Геопоетика, 2011.

2. А ПЛАНИНЕ ОДЈЕКНУШЕ
   Халед Хосеини
   Београд: Лагуна, 2013.

3. АНДАЛУЗИЈСКИ ПРИЈАТЕЉ
   Александер Седерберј
   Београд: Лагуна, 2013.

4. BUNKER SWING
   Мирјана Ђурђевић, Бранко Млађеновић
   Београд: Лагуна, 2013

5. ДОРЋОЛ: ИМЕНА УЛИЦА
   Светлана Велмар Јанковић
   Београд: Просвета, 1991.

6. КАД ПАДНЕ НОЋ
   Харуки Мураками
   Београд: Геопоетика, 2008.

7. ЛЕЧЕЊЕ ШОПЕНХАУЕРОМ
   Ирвин Јалом
   Београд: Плато, 2009.

8. СНОВИ И НАДАЊА
   Ноам Чомски
   Београд: Вулкан издаваштво, 2013.

9. ПЕТИ ЛЕПТИР
   Урош Петровић
   Београд: Лагуна, 2013.

10. ПОВРАТАК КУЋИ
    Бернхард Шлинк
    Београд: Плато, 2007.

PREPORUČUJEMO

1. Boris Akunjin: CEO SVET JE POZORNICA / Beograd: Informatika, 2010.

Preuzeto sa sajta: http://www.korisnaknjiga.com/ceo-svet-je-pozornica-naslov-6986

Boris Akunjin je pseudonim Grigorija Čhartišvilija (1956), poznatog ruskog japanologa i esejiste, koji je 1998. godine počeo da piše detektivske romane da bi, kako sam kaže, zabavio svoju suprugu Eriku. Od tada je u Rusiji prodato više od deset miliona primeraka njegovih knjiga, koje su prevedene na 30 jezika.

Romani su hronološki povezani i govore o stvarnim događajima iz ruske istorije poslednjih decenija XIX veka. Akunjin je vrstan stilista. Možemo ga čitati kao postmodernistu, stvaraoca koji poznaje i koristi kontekst čitave ruske (i ne samo ruske) književnosti i kulture, a možemo se, povučeni uzbudljivom kriminalističkom pričom, prepustiti i pročitati ga u jednom dahu, kao u detinjstvu.

Prvi kanal ruske televizije 2002. godine snimio je trodelni televzijski film po romanu „Azazel“. Ovaj roman je 2002. proglašen za najbolju inostranu knjigu godine u Francuskoj – dobio je „Prix mysrere de la critique“, a 2003. ušao je u najuži izbor za englesku nagradu „Gold dagger“. Ruska ekranizacija romana „Turski gambit“ bila je najgledaniji film 2005. godine. Studio Nikite Mihalkova je snimio film no romanu „Državni savetnik“. „Krunisanje“ je dobilo rusku nagradu „Braća Karamazovi“ za 2000. godinu.

2. Boris Akunjin: ŠPIJUNSKI ROMAN / Beograd: Baš knjiga, 2013.

Preuzeto sa sajta: http://www.knjizara.com/Spijunski-roman-Boris-Akunjin-139294

Krimi-priča o borbi obaveštajnih službi Rusije i Nemačke pre totalnog početka Drugog svetskog rata (veoma profesionalno, do tančina, opisane), o političkoj atmosferi u Rusiji i predratnoj Evropi, o Moskvi s kraja tridesetih godina XX veka, o pravoj ljubavi, o ljudskom dostojanstvu, o hrabrosti i podlosti, o vernosti i izdajstvu, kao i o neodvojivom svojstvu omiljenih junaka Akunjina – umeću da se donese odluka u sudbinskom trenutku. Oni pak čitaoci koji jedva čekaju svaku novu Akunjinovu knjigu (ova je dvadeseta prevedena na srpski jezik) svakako će prepoznati u glavnim junacima Špijunskog romana predstavnike tog ljudskog soja kome pripadaju Kornelius Fon Dorn, Danila Fondorin, opšti ljubimac Erast

Petrovič Fandorin i drugi Akunjinovi likovi, predstavnici slavne ruske grane viteškog roda Fon Teofels, s njegovom porodičnom devizom koja potiče od osnivača roda iz dubine vekova: „Honor primum, alia deinde“ (prvo čast, ostalo za njom). Baš prema zakonu krimi žanra, finale knjige će i te kako iznenaditi sve čitaoce ove knjige – i prave „početnike“ i zagrižene „akunjiste“. Filmski studio Nikite Mihalkova TRITE ekranizovao je ovaj roman. Film se zove Špijun (2011).

O autoru

Dok je u komunističkoj Rusiji žanr detektivskih romana bio skoro nepostojeći, jer kako kaže Akunjin, „u zemlji u kojoj je trebalo da svi budu srećni, nije moglo biti ozbiljnih zločina“, danas on doživljava pravi procvat. Sve do pada komunizma 1991, obrazovani ruski čitaoci su zadržali klasični ukus, ali sve se promenilo kada je postala dostupna ne samo „dekadentna“ zapadna književnost već i dugo zabranjeni ruski autori. Brzinom s kojom je rastao kriminal u Rusiji, cvetala je i kriminalistička književnost, a interesantno je da su vodeći pisci krimi-bestselera koji slikaju život u savremenoj Rusiji dvoje ljudi koji su upoznali zakon iz prve ruke, bivša policajka i bivši osuđenik. Ipak, i pored njihove velike lokalne popularnosti, nedovoljna književna vrednost sprečavala ih je da dopru do strane publike. Ali pojavio se jedan autor kriminalističkih romana koji je probio granice svoje zemlje, Boris Akunjin. Iako je njegov prvi roman objavljen pre samo sedam godina, Akunjinovi tiraži već se mere milionima, njegovi romani prevedeni su na 28 svetskih jezika, a naša izdavačka kuća Informatika poduhvatila se objavljivanja celog ciklusa „Avantura Erasta Fandorina“. Najnoviji objavljeni naslov iz ovog ciklusa, Levijatan, osvojio je nagradu za najbolji prevod ruske proze koja nosi ima Jovana Maksimovića.

Karakteristično za Akunjinove romane je da nisu smešteni u savremenu Rusiju, već u devetnaesti vek, „kada je književnost bila velika, vera u napredak beskrajna, a zločini vršeni i otkrivani otmeno i sa stilom.“ Ova dela mogu se čitati kao postmoderna književnost, koja poznaje i vešto se koristi kontekstom svetske, a posebno ruske književnosti i kulture, ali je moguće i prepustiti se uzbudljivom zapletu i čitati ih kao pravo kriminalističko štivo. Ono što ih još izdvaja od ostalih masovno popularnih ruskih krimi romana jeste to što njihov autor nije ni bivši policajac, ni bivši zatvorenik, već predstavnik književne elite.

Boris Akunjin je pseudonim Grigorija Čhartišvilija, cenjenog filologa, japanologa i književnog kritičara. Zbog uvrežene predrasude o visokim i niskim žanrovima, koja je u Rusiji još uvek na snazi, autor je na početku sakrivao svoj identitet: „U svetu kome ja pripadam“, otkriva on u intervjuu koji je prošle godine dao za Telegraf, „pisanje detektivskih romana bilo je nezamislivo. Čak i sad neki od mojih starih poznanika me gledaju kao nekog raščinjenog sveštenika.“ Poznata je anegdota po kojoj je autor počeo da piše krimi romane da bi zabavio svoju ženu. „Bili smo u metrou, ona je čitala detektivski roman, a ja sam primetio da je knjiga

umotana u korice tako da ljudi ne mogu da vide šta čita. Želela je da misle da čita nešto intelektualno.Tada mi je palo na pamet da neko mora da napiše detektivski roman koji se dame poput moje žene neće stideti da javno čitaju.“ Pseudonim koji je autor sebi izabrao na japanskom znači „loš momak“ a inicijali B. Akunjin asociraju i na Bakunjina, poznatog revolucionara, filozofa i anarhistu iz 19. veka.

Iako su Akunjinove knjige skupe za ruske standarde, izvrsno se prodaju, a u inostranstvu je trenutno najčitaniji ruski pisac. Po njegovoj prvoj knjizi, „Azazel“, snimljen je trodelni televizijski film, u moskovskom pozorištu je po njemu postavljen komad, a američki reditelji i producent Pol Verhoven otkupio je pravo na njegovu ekranizaciju. U isto vreme poznati ruski režiser Nikita Mihalkov najavio je snimanje filma po romanu „Državni savetnik“. Akunjin je nedavno završio jedanaestu knjigu svog serijala o Fandorinu, a u međuvremenu je napisao i dve knjige o Fandorinovom unuku koji se vratio iz egzila i dve o kaluđerici koja se bori protiv kriminala. Svaki roman je napisan u drugačijem maniru – „Azazel“ je romantična avantura, „Levijatan“ podseća na Agatu Kristi, „Turski gambit“ je špijunski triler smešten u doba rusko-turskih ratova.

O liku detektiva Fandorina autor kaže: „Kada sam bio dete nije postojao nijedan lik iz ruske književnosti koga sam mogao da imitiram. Bio sam Šerlok Holms ili D'Artanjan, ili neki drugi prokleti stranac. Ne možete sa jedanaest ili dvanaest godina da se pretvarate da ste lik iz Turgenjeva. Šta biste radili? Cmizdrili? Žalili se?“ Pozajmivši ponešto od svojih omiljenih književnih likova – Bolkonskog, kneza Miškina i Pečorina, Akunjin je stvorio lik koji je sasvim nov u ruskoj književnosti. Zamišljen kao suprotnost negativnom stereotipu ruskog intelektuaca, Fandorin je inteligentan, ali i praktičan, uvek u dobroj fizičkoj formi. Pored toga, on je besprekorno obučen i odmeren prema damama na koje ostavlja veliki utisak, fasciniran kineskom filozofijom i japanskim borilačkim veštinama, smiruje se kaligrafijom, a s vremena na vreme sastavi i haiku. Za razliku od ruske inteligencije, koja je kritikovala političku vlast, ali uvek bila odana državi, Fandorin je individualista koji ne služi ni šefa moskovske policije, ni gradonačelnika, čak ni cara, već samo svoju zemlju.

Paralela koju autor podvlači između vremena koje opisuje i današnje Rusije je očigledna – poslednja četvrtina devetnaestog veka je period koji je sledio nakon prve ruske liberalne revolucije, kada su nakratko ostvarene slobode ponovo ugušene, kapitalizam se širio ogromnom brzinom, ekonomija jačala, što uporedo sa padom moralnih vrednosti, naglim bogaćenjem jednih, a siromašenjem ostalih, podseća na stanje u Rusiji posle Gorbačova. Akunjin smatra da je Čehovljev moralni imperativ „ceđenja roba iz sebe, kap po kap“ najznačajniji proizvod postkomunističke Rusije: „Iscedili smo dosta. U poslednjih deset ili petnaest godina ljudi koji žive u ovoj zemlji ispravili su svoja leđa.“

Iako se shvatanje uloge književnosti u Rusiji donekle izmenilo, Akunjin ipak ističe: „Nikad se ne srećem sa ruskom publikom zato što bi se tu uvek našao neki tip koji

bi ustao i rekao, 'Šta je smisao života? Da li Bog postoji?', i tako dalje. Rusi su navikli da gledaju na pisca kao na učitelja života. Mene ta tradicija iritira zato što ja ne želim da budem učitelj života. Ja želim samo da budem zabavljač, to mi je dovoljno."

Tijana Spasić

3. Boris Akunjin: DODATNA LEKTIRA / Beograd: Informatika, 2001.

Preuzeto sa sajta: http://www.korisnaknjiga.com/turski-gambit-naslov-17970

Nastavak „Azazela", „Turski gambit" opisuje događaje koji se dešavaju 1877. godine u Bugarskoj. Rat između posrnulog osmanskog carstva i ruske imperije uveliko traje. Ali završetak se ne nazire iako je Turska na izdisaju. Jedna mlada ruska devojka je na putu ka svom vereniku koji služi svoj dug otažbini u ruskoj vojsci. Prevarena od svojih bugarskih vodiča umalo strada u skrivenom bugarskom hanu, ali zahvaljujući čudnom sedokosom zemljaku uspeva da nastavi svoj put. Sedokosi zemljak je Erast Fandorin koji se vraća kao dobrovljac iz srpsko-turskog rata, mnogo zreliji, preživevši lične katastrofe. Samo zbog svog patriotizma i vere i dalje je spreman da se sukobljava sa neprijateljima koji ugrožavaju majčicu Rusiju. Interesantno je da se u ovom romanu on pojavljuje skoro do samog kraja kao potpuno sporedan lik, da bi uspešno rešio još jednu misteriju.
Glavni likovi: Varvara Andrejevna, general Soboljev (Skobeljev) – istorijska ličnost, poznat po svojoj velikoj hrabrosti, Anvar paša – francuski novinar Dževre, kockar i ludački hrabar grof Zurov, jesu likovi oko kojih se pravi zaplet romana. Do samog kraja potpuno je neizvesno kako će se rešiti sukob dva carstva koji bitno utiče na sliku nove Evrope koja se stvara. Turski gambit je roman koji slikovito opisuje najbitnije događaje tog perioda. 1877. je hrabra i romantična godina i velika prekretnica u istoriji Evrope.

4. Boris Akunjin: F.M. / Beograd: Informatika, 2012.

Preuzeto sa sajta: ttp://www.delfi.rs/knjige/11308_f_m_knjiga_delfi_knjizare.html

Roman se sastoji od dve sižejne linije: prva prati prepreke na koje nailazi glavni junak, naš savremenik Nikolas Fandorin, unuk velikog detektiva Erasta Fandorina, u potrazi za izgubljenim rukopisom romana Dostojevskog „Zločin i kazna", tj. prvom verzijom tog romana za koju se mislilo da je pisac uništio. Druga linija predstavlja upravo tu verziju romana „Zločin i kazna", tj. Akunjinovu verziju događaja vezanih za Raskoljnikovljev zločin.

5. Zoran Predin: DRUGA ŽENA U HAREMU / Beograd: Menart, 2013.

Preuzeto sa sajta: http://www.ravnododna.com/zoran-predin-druga-zena-u-haremu-bez-jeftinog-podilazenja/

Šarmantan kakvim ga znamo s koncerata, iz intervjua, kao (kant)autora i izvođača, Slovenac Zoran Predin je i kao literat, odnosno potpisnik zbirke pitkih i zabavnih putopisnih, anegdotalnih i naprosto retrospektivnih „dnevničkih" zapisa objedinjenih u njegovoj prvoj knjizi prevedenoj na hrvatski jezik, „Druga žena u haremu".

U proznoj pisanoj riječi Predin se tečnim i zabavnim stilom potvrđuje kao duhovit i ozbiljan, naivan i mudar, emotivan i perceptivan čovjek koji nastoji uživati u životu te kao umjetnik doprijeti do široke publike, svidjeti se, ali bez jeftinog podilaženja i iznevjerivanja dostojanstva.

Kroz dvadeset i tri poglavlja vodi nas na obiteljsko-turistička i glazbeno-poslovna putovanja regijom (Maribor, Ljubljana, Zagreb, Sarajevo, Vinkovci, Bitola, Ohrid, Niš, Bizeljsko, Prilep, Struga, Delnice, Limski kanal, Hvar…) i širom zemaljske kugle (SAD, Gruzija, Australija, Irska, Francuska, Češka, Turska, Kenija, Škotska, Velika Britanija…), vazda otvoren i spreman prepoznati ljepote prirode, žena, glazbe, običaja i ljudskog duha – čak i kao sudionik cirkusa zvanog Eurosong (Dublin, 1997) čiji su ga „glazbeni" imperativi naveli da napiše najogorčenije stranice knjige – te se posvuda dobro zabaviti na, kako veli, štajerski način.

Premda nije riječ o autobiografiji, kroz putopisnom linijom objedinjen niz crtica i bilježaka događaja za osobno pamćenje, bio to ubod ose u lijevo jaje ili (mogući) susret s Elizabetom II, Predin o sebi i svojoj osobnosti, životnom i umjetničkom putu i kredu, onome od čega je kreativno sazdan, govori više i dojmljivije no što je to uspjelo mnogim autorima debelih biografija nekog glazbenika ili benda. Na dvadeset i pet stranica „Priče o Lačnom Franzu" na djelovanje se svog isprva uvelike avangardnog rock sastava s kojim je trasirao karijeru, osvrće uz obilje izvrsnih komentara, zapažanja i procjena, napisanih iz dragocjene i jedinstvene pozicije insidera i glavnog autora koji nam umjesto akribijske pedanterije, emotivno, subjektivno i živo predstavlja zajednički duh jednog od reprezentativnih predstavnika jugoslavenskog novoga vala čiji je prvijenac „Ikebana" iz 1981. (i danas uzbudljivo malo čudo) jedan od šačice najboljih (domaćih/regionalnih) albuma tog (i svih) vremena.

Svoje zapise, ograđuje se uvodno, Predin ne smatra umjetnošću, no zna nasmijati („mobiteli su tada bili smiješno veliki, skoro kao moja vjera u bolje sutra"), zanijeti (entuzijastički ushit bogatstvom okusa, boja i mirisa, joie de vivreom New Orleansa), dirnuti (izniman opis susreta sa Sarajevom i njegovim stanovnicima u veljači 1996, koji mjesec po svršetku rata), zgodno se poigrati riječima, stvoriti sugestivne slike mjesta, vremena i događaja, implicitno dočarati vlastitu

svjetonazorsku energiju te neprogramatski emanirati dobru volju i zarazni optimizam, mada na jednom mjestu sebe i svoj tadašnji sastav (Žive legende) naziva „na sve loše naviknutima cinicima“. Zar je za umjetnost potrebno više?

Janko Heidl – 14.11.2013.

6. Vedrana Rudan: U ZEMLJI KRVI I IDIOTA / Beograd: VBZ, 2013.

Preuzeto sa sajta: http://www.knjizare-vulkan.rs/U-ZEMLJI-KRVI-I-IDIOTA-26175

Vedrana Rudan se usuđuje reći ono što se drugi ne usude. O Hrvatima i Srbima, o Americi, Izraelu i Palestincima, o katoličkoj crkvi, o ženama i muškarcima, o sebi i svom mužu… Ona obožava nasrnuti na tabue koji nas sprečavaju da slobodno mislimo i jasno vidimo, pa čak ako ponekad i pretjera, nepogrešivo razotkriva licemjerje, šovinizam, primitivizam, zlostavljanje… jednom riječju nepravdu. Provjerite i vi zašto su ovi tekstovi Vedrane Rudan, koji su objavljivani u Nacionalu i na njenom blogu, dosad pročitani više od dva milijuna puta.

7. Aleksandar Gatalica: OGROMNI MIKROKOSMOSI: izabrani romani / Beograd: Čarobna knjiga, 2013.

Preuzeto sa sajta: http://www.knjizare-vulkan.rs/OGROMNI-MIKROKOSMOSI-27781

„Čarobna knjiga“ s ponosom najavljuje knjigu izabranih romana Aleksandra Gatalice, ovogodišnjeg dobitnika Ninove nagrade i Nagrade „Meša Selimović“. Knjigu čine tri romana: Linije života (Nagrada „Miloš Crnjanski“), Euripidova smrt i Naličja (najuži izbor za Ninovu nagradu). Ovi romani će vas upoznati s pomalo drugačijim Gatalicom, senzitivnijim i introspektivnijim, ali i dalje zainteresovanim za sudbine mnogih čudnih i izmaštanih likova.